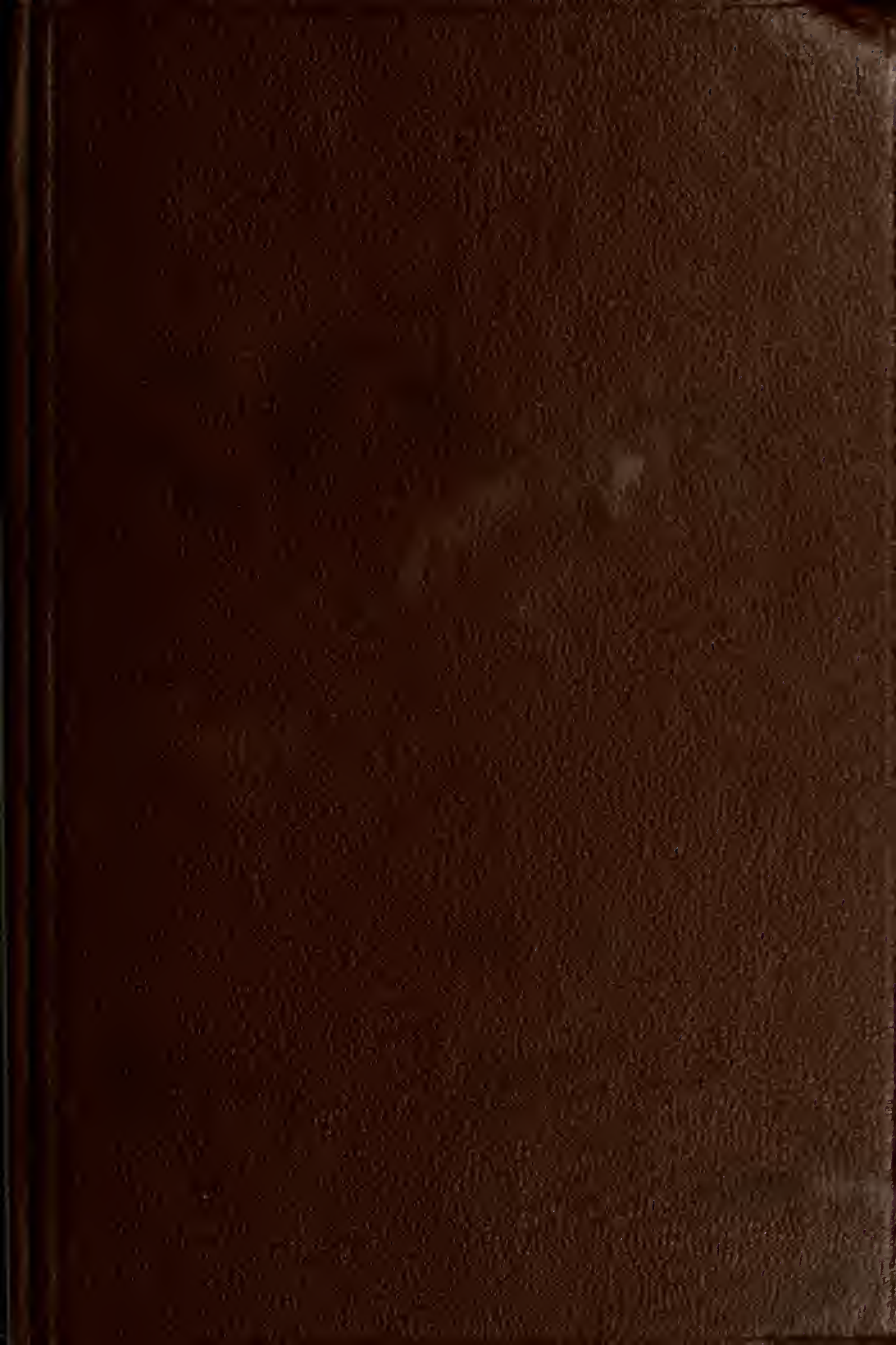
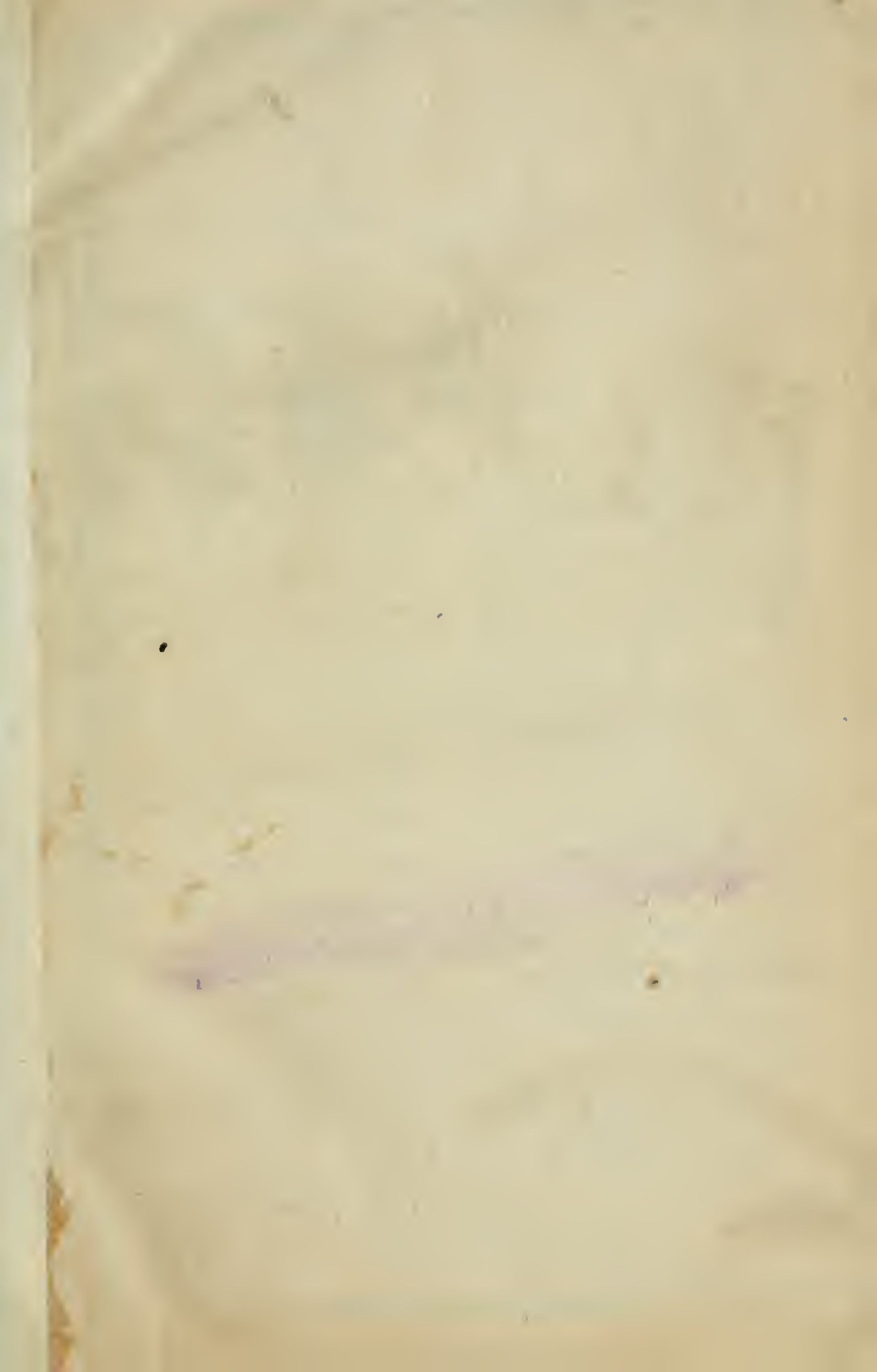
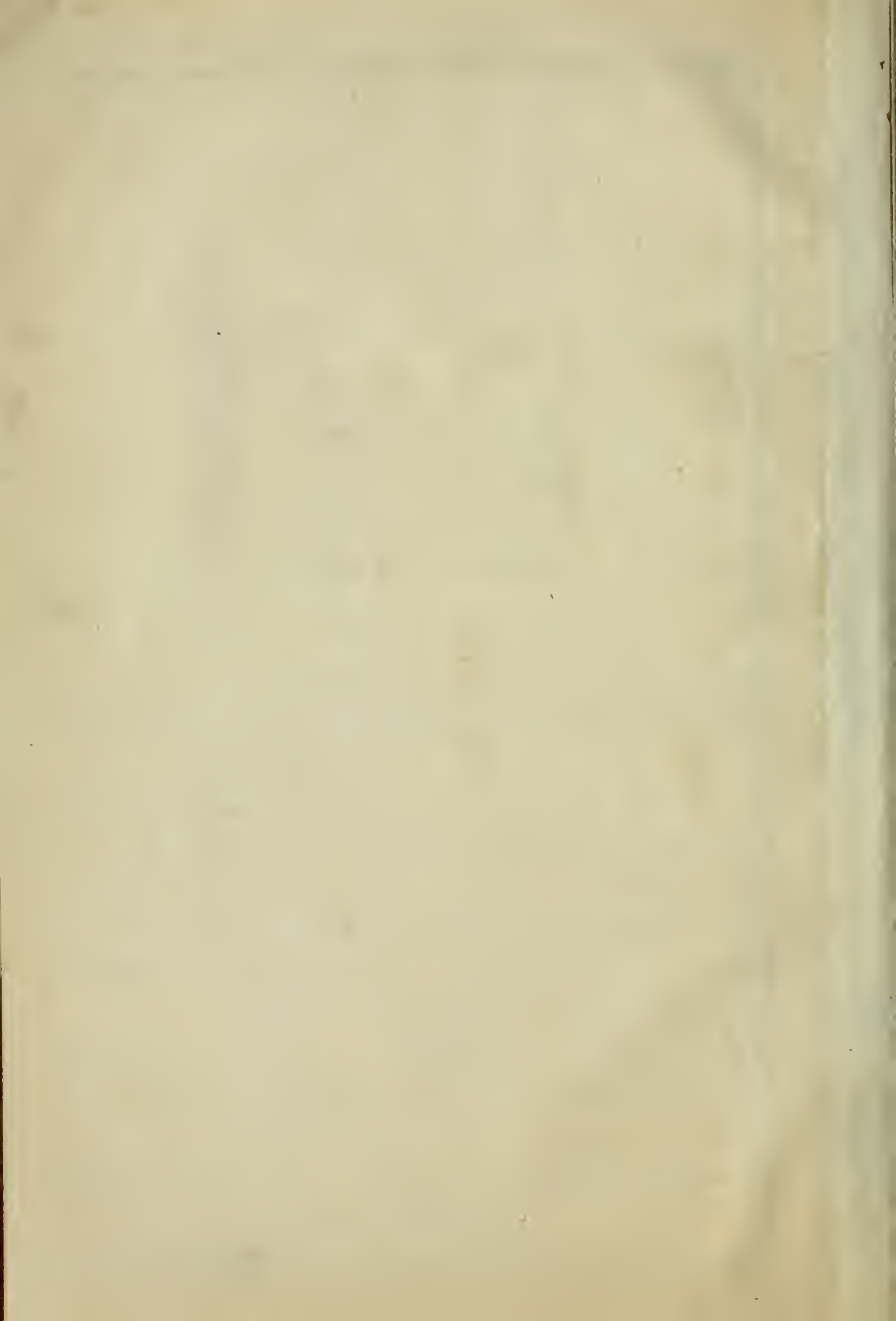

(فهرست تلخيص النصايح)

صحیفه	سطر	خطا	صواب
٠٣	٢٥	بملتسه	بملته
١٧	٠٨	ولواخلق	ولواحق
٣٥	٢٤	فی النار	فی النار
٣٦	١٦	بغفر	یغفر
٣٨	١٣	الله	الله
٣٩	٠٨	صحایه	صحابه
٣٩	١٤	حسبندر	حسیندر
٤٠	٢٥	بعده	بعد
٥٠	٢٤	محوع	مجموع
٥٢	٠٧	جنك	جنك
٥٢	٠٧	خیر	خبر
٥٢	٠٨	رجه	زجه

Tā'ib, ʿOsmānzāde

✵ عارف معنوی شارح مثنوی صاری عبد الله افندی حضرتلرینك ✵

✵ نصیحة الملوك ترغیبا لحسن السلوك اسمیله تسمیه ایدرك ✵

✵ سلطان محمد خان بن السلطان ابراهیم خان ✵

✵ حضرتلرینه تقدیم ایلیوب مؤخراً شاعر ✵

✵ ماهر تائب افندی مرحومك خلاصه ✵

✵ ایدوب تلخیص النصایح نامیله ✵

✵ سلطان احمد خان بن السلطان ✵

✵ محمد خان حضرتلرینه ✵

✵ تقدیم ایلدیكی ✵

✵ كتاب حكمت ✵

✵ نصابدر ✵

م

Telḫīṣ ün-neṣāyiḥ

(بسم الله الرحمن الرحيم)

خورشید جهانتاب حمد وثنای رب عظیم * زیب بخشای نه طارم مقاصد ومطالب * وماه گیتی فروز تصلیه وتسلیم رسول کریم * زیور نمای افق جمله مآرب قلندقدن صکره * (وتلك الایام نداولها بین الناس) * مبتغا سنجه مربع نشین اورنك سلطانی اولان خواقین آل عثمانك هر بری عهد خلافتلرنده اوقات علیه وساعات سنیه لرین حفظ حدود وثغور و بلاد * و دفع مواد ظلم وفساد و رفع لواء غزا وجهاد * وقمع بناء کفر وعناد * وانتظام احوال عباده مصروف قیلوب محافظهٔ بیضهٔ اسلام ومعاهدهٔ احکام احکامنه جد تام * وتمشیت دین حنیف نبوی * وتقویت شرع شریف مصطفویده اهتمام تمام ایله خدمت بیت یزدان * وحمایت مدینهٔ فخر جهان تاج ابتهاج دولتلری * واقامت صلوات خمس وجمعه وعیدین * دواج دیباج سلطنتلری اولمغین * خیرات جلیله لری صحائف روزکارده

مسطور* ومبرآت جميله‌لری صفایح لیل ونهارده مذکور اولوب * (من کان له
دعوة مستجابة فلید خرها لاولی الامر) * مفهومی اوزره دوام دولت وقیام
عز وشوکتلری دعواتنه مداومت مقتضای دیانت و باعث ذکر جمیل اولان
آثار ایله اوصاف جلیله‌لرین نشر واشاعت لازمهٔ دأب عبودیت اولمغین* فاضل
کامل* عالم عامل عارف معنوی* شارح مثنوی (بیت) گروه اهل حقك دلپسندی*
وحید الدهر عبدالله افندی* طیب الله تعالی ثراه* وجعل الجنة مثواه *اکتساب
رضای رب الارباب ایچون تعلیم مراسم معدلت * وتفهیم لوازم سلطنت
داعیه سیله جنت مکان فردوس آشیان* مرحوم ومغفور له غازی سلطان
محمد خان بن سلطان ابراهیم خان علیهما الرحمة والغفران حضرتلرینه* نصیحة
الملوك* ترغیبا لحسن السلوك اسمیله معنون ومرسوم جمع وتألیف ایتدکلری کتاب
لطیف که ایکی باب اوزره مبتنیدر (باب اول) امور دنیا (وباب ثانی) احوال
عقبایی محتویدر* مضمون سعادت مشحونی حاوی فحاوی تفاسیر واحادیث وآثار*
ومرایای عبرت نمونی مشتمل مواعظ ونصایح واخبار اولوب* خلاصهٔ ما فی الباب
اقصای مرام انام اولان وسائل نیل سعادت واسباب دخول جنتی مشعر ومبنی
اولمغین * فرائد فوائدی علی وتیرة الاجمال سلك تحریره کشیده قلنوب مسند
وسادهٔ خلافت *ومتکیٔ اریکهٔ سعادت* مهر سپهر سلطنت وسپهر مهر مکرمت*
خدیو خداوندان جهان * وگزیدهٔ خواقین دوران * مفخر دودمان عثمانی*
ومظهر عواطف ربانی شهنشاه صاحب وقار* پادشاه گردون اقتدار* مدار امن
وامان عباد * وباسط موائد عدل وداد سریره شناس مهام امور انام*
ودقیقه دان خفایای خواص وعوام* سزاوار دیهیم جهانداری ورونق فزای
اورنگ شهریاری المبتهج بخدمة الحرمین الشریفین والمؤید بتأیید دین نبی الثقلین
السلطان ابن السلطان ابن السلطان احمد خان ابن السلطان محمد خان ابدالله تعالی
ایام دولته واید بنیان سلطنته حضرتلرینك رکاب همایون شوکتمقرونلرینه عرض
واهدایه جسارت و بوایکی بیت ایله تمهید مقدمات معذرت اولندی
(جاءت سلیمان یوم العرض نملته * بنصف رجل جراد کان فی فیها)

(ترنمت بفصيح القـول واعتذرت ❊ ان الهدا يا على مقـدار مهديها)

❊ الباب الاول فى بيان احوال الدنيا ومايتعلق بها ❊

❊ فصل الاول درذكر لزوم خليفهٔ خداى تعالى ❊

مستفتحان اسرار بدايع فطرت اولان اصحـاب فطنتك علمشريفلرينه پوشيده دكلدركه مشيت ربانيه وقدرت سبحانيه ايله خاك آدم مختلف اولمغله اولادى دخى قد وقامت ولون وصورت وشكل وهيئاتده بربرينه مغاير اولوب برفحواى كريمهٔ ❊ ولقد خلقكم اطوارا ❊ تجليات جماليه وجلاليه ده متفاوت الدرجات اولدقلرى جهتدن مقاصـد ومطالبده بحسب المراتب مختلفه وافعال واقـوال وعقائد واحوالده تباين ايله كيمى مظهر جمال ومنبع محاسـن خصال وكيمى مصدر جلال ومعـدن قبايح اعمال اولـوب وخلقتده مدنى بالطبع اولمغله اشخاص انسـاندن هر برينك انتظام احـوالى شخص اخرك وجودينه محتـاج اولديكـه من حيث المشارب هر برى بر كارى اختيار ايله مشاغل دنيويه دن هر كسـك مصالحنك اتمام واكمالى ميسر اوله پس بين الناس اخلاق رديه حسبيله منازعات ومخاصماتك وقوعى امر مقرر اولمغله حكمت بالغهٔ ربانيه بونك اوزرينـه جاريه اولديكه ميان خلايقده بر حاكم عادل ومصلح كامـل نصب اولنه تاكه اعمال اولاد آدم واحكام احكام اشغال اهل عالمده على نهج الصواب قوت فصل الخطاب ايله اجراى حكومت ورقاب ضعفايى ايدىٔ تعـدىٔ اقويادن صيانت ايدوب زمان عدالت عنوانده خلق جهان سايه نشين دوحهٔ امن وامان اوله‌لر فلهذا (آدم عليه السلام) اولاد واحفادى قرق بيك عدده بالغ اولدقده بوسنت سنيه اجراسى ايچون تقلد حكم وسلطنت ايله مستند وسادهٔ خلافت اولوب امانت عظماى حكومتى قبول وامر حقه تسليم ومثول ايله اجراى احكام شرع رب انامه قيـام وحفظ حدود قواعد اسـلامه حسن اهتمام ايدوب عالم نظام وانتظام بولـدى نبوت ايله سلطنت ابتدا حضرت آدم عليه السلامده جمع اولوب زمان انتقاللرينه قريب اولادندن شيت عليه السلامى حفظ امور دين واخرت ايچـون ولى عهد ايدوب كيومرثه امور دنيا ومملكتى وديعه ايتمكله شيت عليه السلام وارث نبوت وكيومرث اول ملوك

اول حال ناتمامی ایله عبادت حقه قیام ایلدی بنای بیت المقدسه شروع ایتدکلرنده
علی روایة یوز یکرمی یاشنده اولوب اقدام اعوام سن شریفلری معارج ازمنه دن
یوز قرقنجی قدمه یه اعتلا ایتدکده مرغ روح قدس اشیانلری رحمت حیاتبخش
جاندستانله ریاض رضوانه طیران ایلدی فرزند ذوی الاحترامی سلیمان علیه السلام
وراثت کالیه ایله سریر خلافته جلوس ایدوب سلطان انس وجان اولدی ❋ وورث
سلیمان داود ❋ قول کریمی وفقنجه وراثت تامه ایله بلانقصان وخلل وارث اکمل
اولدیغندن ماعدا حق جل وعلا مواهب لایتناهی سندن اولقدر احسان
وعطا ایتدیکه کتائب کواکب شمارنی مناکب ریح رخایه سوار ایدوب برکون
برکیجه ده طی مسافهٔ دوماهه ایله جو هوادن اقطار زمینی کشت وکذار ایدرلر ایدی
وفهم کفتار مرغانی احسان ونطق هوام زمینی تعلیم و بیان ایتمکله هرنه تکلم
ایدرلرسه بیلوردی وطوائف عفاریت وجنیانه اذن خدای تعالی ایله هرنه فرمان
ایدرسه اطاعت و انقیاد ایدوب امرین یرینه کتوررلر ایدی هرچند که حکم
سلیمانیدن انحراف ونکول وتخلف وعدول ایتسه لر انواع عذاب وعقوبته کرفتار
اولورلر ایدی زیرا امر مالك الملك ایله هر برجن وعفریتك اوزرینه برملك
مؤکل اولوب انلر ملائکه یی کورمزدی هر قنغیسی فرمان شریفلرندن روکردان
اولسه ملکلر اللرنده اولان آتشدن تازیانه ایله اوروب احراق ایدرلر ایدی ومطبخلرنده
هرکون اون ایکی بیك اغنام و بقور ذبح واون ایکی بیك طباخ طبخ طعام
واحضار نان ایدوب عامهٔ عالمیانی ضیافت و اطعام ایدرلر ایدی بویله ایکن ذات
ستوده صفاتلری اکثر ایام صائم اولوب کوندزلر تخت اوزره زنبیل باف اولوب کیجه
ایرشدکده زنبیل بهاسندن ایکی دانه ارپه اتمکی الوب کورستانه کیدردی تا که
انده برمسکین بولوب اول نان پاره یی برلکده ییوب بعد الافطار شکر پروردکار ایله
مسکین جالس مسکینا رب اغفر لهما دیو نیاز ایدردی تفاصیل احوال لرین کتب
تواریخ وسیر حاوی اولمغین طی اولنوب قصهٔ افتنانلری بیانی ایله اکتفا اولندی

❋ قصهٔ فتنهٔ سلیمان علیه السلام ❋

حق سبحانه وتعالی حضرت سلیمانك امتحان وابتلایه مبتلا اولدوغین کتاب کریمنده

پت پرستی دن اثر اولمغله کیدرك خلوت خاصنده اول صورته پرستش ایدر اولدی
قرق کونه دك کیمسه خبردار اولادی بعد مرور ار بعین زبدهٔ اصفیا آصف بن
برخیا قصه دن اکاه اولمغله حضرت نبوت پناهی انباه ایتدکده درحال واروب
صورت منحوثه یی شکست وجراده یه لایقنه کوره عقو بت ایتدکدنصکره معذرت
ذله ایچون برفضای خالیده چهره سای نیاز اولوب هزار ندامت ایله برفحوای
❋ثم اناب❋ توبه واستغفار ایدوب راجئ مغفرت کردکار ومتمنئ عفو وغفران
غفار اولادی عادت شریفلری بویله ایدیکه آوان نقض وضوده واحیان تقرب
نسوانده خاتم سلیمانی ام والدلرندن امینه نام خاتونه ودیعت ایدوب مراسم آداب
حفظ خاتمی صیانت ایتمکلـه اندن غیره اعتماد ایتمزدی پس اول کون انجامـه
ایریشوب آفتاب رو پوش پرده غروب اولدقده حرم سرایلرینه عزیمت وتجدید
وضویه نیت ایتمکله عادت مألوفه لری اوزره خاتمی امینه خاتونه امانت ایدوب
سراپردهٔ وضویه کتدی انلر وضویه مشغول ایکن صخر جنی شـکل سلیمانی یه
تمثل ایله کندو یی امینه یه آشکار ایدوب خاتمی طلبکار اولدقده بلاتردد تسـلیم
ایتمکلـه فی الحال درانکشت ایلدی وسریر سلیمانی یه جلوس ایدوب حکـومته
باشلدی سلیمان علیه السلام وضو یی بعد الاتمام چقوب امینه دن خاتمی استدکده
امینه خاتون بتقدیر قادر بشرهٔ سلیمانی ده نوعا تغیر کورمکله جنیاندن بری شکل
سلیمانی یه تمثل ایتمشـدر ملاحظه سیله سلیمان ایدوکن بیلیوب ای نامحرم سن کیمسن
خاتمی خود صاحبی آلوب کتدی دیو عنف ایتدی سلیمان طشره چقوب صورت
حالی کورد کده دار الخلافه نبیده پرسـتش صنمه جرأت ایدن دخترك شأمتی زمام
سلطنتی قبضهٔ اقتدارندن الدوغن بیلوب اول غافر الخطیئاته مناجاته باشلـدی
حکم وارادت جناب کبریانك اولدوغنه کمال تیقنلری وجـود شریفلرینه تزلزل
کتورمیوب قضایه تسلیم و رضا ایله ساحـل بحره واروب اجرتله صیدماهی
ایدنلرك خدمتنه ایجار نفس ایلدی صیادلر دخی برای اجرت خدمت بهر روز
ایکیشر سمك تعیین ایتدیلر برین تبدیل نان و برین غدای تن ایچون بریان ایدردی
ازینجانب صخر جـنی قرق کون ایچنده خلاف آداب نبوت دثار نیجـه اوضاع

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

صوریه منضم اولان رسل کرام انبیاء مذکورینه علیهم السلام ولایت باطنه ایله
خلافت ظاهره‌یی جمع ایدن اولیاء فخام خلفاء راشدین اعنی چهار یار گزینه‌در
رضی الله تعالی عنهم سر حکومت وحقیقت سلطنت بونلرك وجود بهبودلرنده
ظهور ایدوب ادای مراسم حقوقده بذل مقدور بیورمشلردر که سیرت حسنه‌لری
سلاطین عظام وخواقین ذوی الاحترامه برهان باهر اولوب کتب تواریخده ثبت
اولنان سیرانبیا واولیایی مطالعه ایتدیکجه * لقد کان فی قصصهم عبرة لاولی الالباب *
مصداقنجه احکام سلطنت انبیادن عبرت بین واسلوب حکمت خلفادن
حصه‌مند اولوب حکومت اهل اسلامی سرمایهٔ تجبر وشوکت سلطنتی نفس
وهوایه شبکه ایتمیه‌لر که هوای نفس ایله اولان احکام سبب تخریب عالم وهرج مرج
احوال بنی ادم اولدیغندن ماعدا باعث خسران وندامت اولور فلهذا حق
سبحانه وتعالی * فاحکم بین الناس بالحق * فرمانیله میان خلقده برحاکم محق لزومنی
اعلام ومتابعت هوا منتج عذاب نیران ایدوکنی افهام بیورمشدر وحضرت سلیمان
علیه السلام جناب رب الانامدن ملك وسلطنت تمناسنه توجه ایتدکده اولا
* رب اغفرلی * وبعده * وهب لی ملکا لا ینبغی لاحد من بعدی * دیو طلب ملکدن
مقدم طالب مغفرت اولمشدر ایمدی رتبهٔ ولایتك قدری وفتنهٔ سلطنتك
خطری بلمك لازمدر زیرا طریق حکومتده استقامت وشرع وسنته موافقت
ایدرسه برسعادته مصادف ایدر که غایتی جنان اما متابعت هوا ایله سقامت ایدرسه
برشقاوته مبتلا اولور که ماوراسی خسراندر عند التحقیق حکومتدن اعظم برامر
افخم یوقدر رسول اکرم صلی الله علیه وسلم بیورمشلردر که روز جزاده عند الله تعالی
مرتبه جهتندن افضل عباد اللهه قلبی رقیق وخلقه رؤف وشفیق اولان سلطان
عادلدر که قولی صادق وحکمی شرعه موافق اوله خصوصا حق جل وعلی امام
عادله اطاعتی کندونك ورسولنك اطاعتی سلکنه منضم قیلوب * اطیعوا الله واطیعوا
الرسول واولی الامر منکم * فرمانیله سلطانك اطاعتنی خلق جهانك اوزرینه واجب
قلمشدر زیرا ملکك بقاسی دین ایله ودینك قوتی ملك عادل ایله در اما عدل دخی
مستلزم احسان اولمغین * حضرت عمر * رضی الله تعالی عنه * یجب علی الوالی

علی الترتیب تشریف خلعت خلافت ایله پیرو اثر محمدی اولدقلرنده اثار اجابت
صورت پذیر اولمغله احوال شرف مألری ایله زمان سعد اقترانلرنده جلوه پرداز
منصه ظهور اولان فتوحات نصرت اشتمال بروجه اجمال بیانه شروع اولندی

﴿ درذکر خلافت ابی بکر صدیق رضی الله عنه ﴾

صدیق صدیق رسول مختار محرم حرم اعلان واسرار * ثانی اثنین اذ هما فی الغار *
خلیفهٔ اولای حبیب پروردکار افضل واولای مهاجرین وانصار ابو بکر صدیق
رضی الله عنه حضرتلرینك اسم شریفلری عبد الله بن قحافه در رجالدن اسلامله
شرفیاب اولهنك اولی ومعراج رسول اللهی تصدیق ایدهنك اولی ونفسنی رسول اللهه
فدا قیلهنك اولی واصحابدن داخل جنت اولهنك اولی ومسند وسادهٔ خلافت
اولهنك اولیدر رسول اکرم علیه السلام ذات ستوده صفاتلرین رأفت وشفقتده
میکائل واسرافیل وابراهیم خلیل علیهم صلوات الله الجلیل حضراتنه تشبیه بیوروب
اصحاب کرامك خصائل محمودهلرندن فضله صدیقده تمش ایکی صفات حمیده جمع
اولمشدر دیو بیورمشلردر روات اخباردن مرویدر که حضرت خاتم نبوت
علیه افضل التحیه نزهتسرای بقایه رحلت ایتدکدنصکره اعراب بادیه لباس
جهل وحماقت ایله متلبس وادناس تردد وردت ایله متدنس اولوب اطاعت احکام
شریعتدن نکول وطریق مستقیم سنتدن عدول ایله متوجه راه بی انداز تفرقه
وضلالت اولمغین صحابهٔ کرامك اشراف وکباری پریشان خاطر اولوب ماتم دینه
مداومتله کوشه کزین عزلت اولدیلر ابو بکر صدیق توفیق رفیق اصحاب کزینی
دعوت ایدوب ای اخوان صفا وای اصحاب محمد المصطفی اعراب بادیه اداب
دین ایله مؤدب وتهذیب اخلاقله مهذب اولمیوب اغنام وانعام وسوائمدن استخراج
زکات ایچون کوندریلن عمالهٔ اداء زکوتدن امتناع ایله عدم اطاعت وامر خدایه
مخالفتلری مسموعکز اولمشدر حضرت مقدس نبوی تقویت دین مبین جمله مزك
رقبهٔ معاونتنه درعهده ایدوب بزدخی عهد قبول ایتمکله تأکید ایچون * واوفوا
بالعهد ان العهد کان مسئولا * قول کریمی نزول ایتدیکی معلومکز در شمدیکی حالده
ارکان اسلامدن امر زکاتی تعطیل ایدن فرقهیه احکام احکام دین ایچون رأی

حقا كه همت عليهٔ صديقى اولميوب اقامت ركن زكات متروك قاليدى الى هذا الحين
صلاحه قرين اولمزدى (بيت) بلند همت وعالى نظر كرك آدم * كه همتنه كوره كشيدهٔ
اولور مقدار) حضرت صديقك مدت خلافتلرى على اشهر الاقوال ايكى ييل سكسان
بش كون اولوب سن شريفلرى التمش اوچ سنه يه بالغ اولدقده اصح روايت اوزره هجرت
نبويه نك اون اوچنجى تاريخنده جمادى الاخره نك يكرمى ايكنجى كونى ليلة الجمعه ده
بين المغرب والعشا رحمت آباد رضوانه خرامان اولوب روضهٔ مطهره ده جنب رسول
عليه السلامده دفن اولنديلر وامر خلافتى حين انتقاللرنده عمر بن الخطابه وصيت
بيورديلر رضى الله تعالى عنهما وعن اصحاب رسول الله اجمعين

﴿ در ذكر خلافت امير المؤمنين عمر بن الخطاب رضى الله تعالى عنه ﴾

اعدل اجلهٔ اصحاب اكمل ادلهٔ طريق صواب زينت افزاى منبر ومحراب امير
المؤمنين عمر بن الخطاب رضى الله عنه حضرتلرينك علوشان وسمو مكانلرين مبين
شرفيافتهٔ ورود اولان احاديث واثار خارج حد شماردر * لوكان من بعدى نبيا
لكان عمر * حديث شريفى عظم شانلرين اشعارده مستند وسادهٔ خلافت اولدقلرنده
تاريخ هجرتك اون دردنجى سنه سنده ليالئ رمضانده جماعت ايله اداء صلوة
تراويحى تقرير ومساجد شريفه يى قناديل ايله تنوير ايتديلر سنهٔ مزبوره ده دمشق
فتح اولندى وقيصر عسكر جمع ايدوب هرموك نام محلده عسكر اسلام ايله محاربه يه
اقدام ايتدكده ابو عبيدة الجراح وخالد بن وليدك اهتماملرى ايله كروه كفار طعمهٔ
شمشير خونخوار اولوب طبريه وحمص وحما ومعره وسلميه ولاذقيه وجبليه
وانطاقيه وانطرطوس وقنرين وحلب وسرمين واطراف حلبده نيجه قلاع
وضياع وحران و رأس العين ومرعش وقيصريه داخل قبضهٔ نوتهٔ غزات
مسلمين اولدى بيت المقدسك فتحى بالذات تشريفلرين ايجاب ايتمكله وارد قلرنده
دست اقتدار لامع الانوارلرينه تسليم اولندى وآخر ملوك عجم يزدجردين
شهريار ايله كارزار ايچون خواص اصحابدن سعد بن ابى وقاص رضى الله عنهى
عسكر اسلامه سردار ايتديلر شهر قادسيه قربنده مقابلهٔ اعدا ايله وضع اقدام
اقدام ايدوب كتائب كواكب شمار ايله همهمهٔ زن ميدان وغا اولدقلرنده سپهسالار

عجم اولان رستم نام برنابکار قرق بیکدن متجاوز کفار ایله لقمهٔ شمشیر تابدار
اولوب قادسیه شهرینی مقبوض ید اقتدار ایتدیلر و کشندهٔ ضحاك ماری اولان
فریدون جهانداردن عنعنه ایله عجم پادشاهلرینه یادکار قالوب میمنت ایله اعتبار
ایتدکلری درفش کاویانی ایله داستان قصه پردازان اولان مرصع ومجوهر علم
سرافراز دیرینه اشتهار علمدار ایله سرنکون و خاکسار و داخل قبضهٔ جیوش
نصرت شعار اولدی لآلی و یواقیت ایله مرصع امتعهٔ عدیده ونقود وعروض
وتحف و یادکارك خمسی بعد الافراز میان غزاتده تقسیم اولندقده هر برغازی
یکرمی یدیشر بیك دینار حصه دار اولدی اموال خمس غنایم بیشمار اولمغله
بیت المال کمال وسعت کلدیکی جهتدن رأی رزین اصحاب کزین ایله اشراف
مهاجرین وانصار و اصناف مسلمین ابرار تعیین ارزاق ایله مرزوق و بهره دار
اولدیلر ضبط اسامی ایچون دفتر ادنی واوسط واعلا اعتباریله جزیه و خراج
زمین وضع ومقدر اولدی وسعد بن ابی وقاص لشکر ظفر اختصاص ایله تختگاه
کسرای بخت انتکاس ودولت انتقاص اولان مداین شهرینه ارسال اولنوب
ساحل نهر دجله یه وارلدقده کشتی وکشتیبان یوغیکن یا علی یا عظیم یا حلیم
یا علیم اسماء شریفن ورد زبان ایدرك ماننده بساط سلیمانی راکب مناکب
آب روان اولوب اول نهر سریع الجریانی بادوزان کبی کذران ایتدیلر دیدهٔ
روزکار دیدهٔ یزدجرد شهریارده بو کار خارق العاده بدیدار اولدقده قراره عدم
اقتدار ایله تارمار وجانب حلوانه فرار ایلدی واکاسرهٔ اعجامك نیجه دهردن
مدخر اولان خزاین بیشماری غزات اسلامه میسر اولوب خمس ایچون افراز
اولنان طقوز بیك عدد شترکردن فرازی احمال انواع نقود واموال ایله مالامال
دارالخلافه یه ارسال و بیت الماله ادخال ایتدکدنصکره هزبران کهسار وغایعی
جیوش رعد خروش مؤمنین اصفیا بلا تکاسل حلوانی فتح ایدوب سوس و نستر
ورماوند ونهاوند و دینور همدان وهجستان ودالغان وکشور اهواز و تکرید
وموصل وشهرزور ورقه و رها وخابور وجابیه وری ونده‌واری و براس ونیسان
ونصیبین وازربایجان و قزوین وشیراز واصفهان وکازرون وقاشان و قوم

ازدياد بولوب بر درخت خرما بيك درهمه دك اشترا اولندى قدوم ميمنت لزوم
سعادت مرسوملرى بركات ايله موسوم اولديغندن قطع نظر ميامن خصال
ومحاسن افعالدنخى سرافراز اقران اولوب شبهاى درازده صبح نو رانداز ظلمت
كذاره دك ختم شريف ايله نماز قيلوب دركاه بى نيازه كريه وزارى ايله نياز ايدردى
واهل مدينه يى اسلوب امارتدن اولان نعم نفيسه ايله ضيافت ايدوب ذات ستوده
صفاتلرى صيام دهره مداومت وافطارده كاه خل ايله زيت وكاه پريان پاره ايله
قناعت ايدرلردى حاصلى احاسن محاسن شيملرى بيرون كنجايش تقرير دراول ذات
مستجمع المحامدكمال زهد و تقوى وحلم وحيا وجود وسخا ولطف وعطا ايله
محلّى ايكن لوح قضا وقدرده نكاشته اولان امور مقدره نك ساعتى كلدكده لاجرم
ظهورى امر مقرر اولمغله بحسب الاقتضا زمان خلافتلرنده زونما اولان كثرات
تبدلات ولات وحكام بلاد سبب عادئ فتنه وفساد وباعث وبادئ رخنهٔ اساس
انقياد اولديغى جهتدن حكومتدن عزل اولنان رياست معتادلرك خاطرلرى
شكسته وجياد متابعت بسته لرندن قلادهٔ مطاوعت كسسته اولمغله بالاتفاق خلع
خلافت ايچون جمعيت ومحاصرهٔ دار الامارته جسارت ايتديلر خلاصهٔ كلام
مقال باعث ملال اولميچون اجمال مآل ابو عبد الله بن رياح ايله ابو قتاده رضى الله
عنهمادن مرويدركه يوم حرب الدارده سعادتخانهٔ عثمانده حاضر ايدك اوان
اشتعال نائرهٔ غوغاده سلاح ايله آراسته درتيوز عدد عبد مشتراسى وارايدى
دامن شرف پيرامنلرين دست تعرض اضداددن صيانت ايچون خلقه بند
جمعيت اولديلر حضرت عثمان ابتدا اى زمرهٔ وفا انتما پنجهٔ قضادن بنى حمايته
سزده طاقت يوقدر ايمدى هركيم سلاحدن عرى وجنك وجدالدن برى
اولورسه دنياده مالمدن آزاد وعقباده دخول جنت ايله دلشاد اولسون انلردخى
جميع امورى جناب حقه تفويض ايدوب كتديلر بعد ازان امام حسن رضى الله
تعالى عنه حضور سعادتلرينه واروب والد ماجدلرى حضرت على كرم الله
تعالى وجهه دن ابلاغ سلام وتحيت وتعزيت بليت ايله رخصت جوئ حمايت
اولدقده اى نور ديدهٔ جان واى جكر كوشهٔ نبى آخر الزمان إهراق دماء مسلمينه

نه حاجت بی حالله جناب حقه ودیعت قیلوب فراغت نشین خانهٔ سعادت
اوله سزکه بولیلهٔ بشارت حلیهٔ وصالده نورچشم خواب آلود آفتاب جمال
نورتاب خاتم رسالت ایله مسعود اولوب فائز عز شهادت اوله جغم تبشیرایتدیلر دیو
جواب و یروب وداع ایتدی

﴿ حکمت ﴾

حضرت عثمانك نزد ورود بلیه ده اولان تسلیم وقضایه رضالری امارت درجهٔ
خلت ایتدوکنده شك وامترا یوقدر زیرا ابراهیم خلیل علیه صلوات الله الجلیل
رضا نشین کفهٔ منجنیق اولدقده جبریل سدره مکانت پرکشای امداد و اعانت
اولوب * هل لك من حاجة * دیدکده * اما الیك فلا * دیوب حقدن غیره
عدم التجا وماسوادن استغناسن انها بیوردی همچنان حضرت عثمان دخی
مانند خلیل الرحمن منجنیق بلا وسوزش آتش غوغایه رضا و یروب همچو ناموس
اکبر حسن ملك منظرك امدادندن استغنا قیلدی لکن عجب حکمتدر که ابراهیم
نبی یه نار نمروددن نجات میسر وعثمان تقی یه بلای موروددن ممات مقدر اولدی
نجاتله بقایه دلالت مماتله فنایه اشارت اولندی

﴿ حکمت ﴾

حضرت عثمان اون بر ییل برآی اون درت کون مسند متکای خلافت اولوب
اعوام سن شریفلری معارج سنین دن خطوات ایام ایله علی اختلاف الروایات
طقسانجی درجه یه وضع اقدام ایتدکده هجرت نبویه نك اوتوز بشنجی سنه سی
ذی الحجه سنك اون سکزنجی روز چهارشنبه و یاخود یوم جمعه ده سعادت
خانه سنده بعد اداء الصلوة مصحف شریف اجوب سورهٔ آل عمران اواخرنده
اثناء تلاوتده * الذین قال لهم الناس ان الناس قد جمعوا لکم فاخشوهم فزادهم
ایمانا وقالوا حسبنا الله ونعم الوکیل * آیهٔ کریمه سن قرائت ایدرکن فرق کون خلقه
بند جمعیت وحصار کردهٔ دار الخلافه اولان ارباب جور واذیتدن سواد بن
حمران اصبحی و برروایتده رویان بن سرجان و یاخود بطریق الشرکه
حلو تکاهلرینه کیروب شمشیر وخنجر ایله اوروب خون مشکفام شهادتلری

[illegible]

الکبری رضی الله عنها حلیهٔ نور ایمان ایله جلوه نما اولدقدنصکره پیشوای اصفیا
مقتدای اولیا رافع رایات رسول مجتبی موصوف * انا مدینة العلم وعلی بابها * زوج
بتول ابن عم رسول هزبر غالب فی المحارب امیر المؤمنین علی بن ابی طالب رضی الله
عنه سکز یاشنده ایکن نور خورشید ایمان جبیننده ولایت لمعاننده درخشان اولوب
راه طریقت وحقیقتده انلر واصل اولدیغی درجات منیعه واوجات رفیعه یه هیچ
کس نائل اولمیوب اصول معارف و حقایقده اولان عبارات قدسیه لرینه مانند
هیچ احد تکلم ایتمامشدر کنیه لری ابو الحسن وابو الریحانتین و ابو تراب اولوب
جمله کنیه لرندن ابو تراب کندولره محبوب ترایدی جلالت شان ومرتبهٔ علو مکانلری
بیاننده وارد اولان احادیث شریفه نك بالجمله اسانیدی ایله تحریری بو مجلده
کنجایش پذیر اولمغین بعض مناقب علیه لری تقریری ایله اکتفا اولندی ثقات
روات سیر واخباردن اولان ابن اسحق تقریری اوزره حضرت عثمان فائز عز شهادت
اولدقدنصکره مسجد رسول علیه افضل التحیه ده طلحه و زبیر واهالئ مدینه
واهل بصره وابو عمر و روایتی اوزره مجموع مهاجرین وانصار وعامهٔ مؤمنین
ابرار حضرت علی کرم الله وجهه یه بیعت ایدوب برقاچ کسنه تخلف ایتدیلر
مخالفین اعلام اولندقده بیعتلرینه جبر واکراه بیورمیوب * اولئك قوم قعدوا بالحق
ولم یقوموا مع الباطل * بیوردیلر معاویه ابن ابی سفیان ایسه کندو ایله معاشامده
اولنلر ایله موافقت ایتمیوب بیعته مخالفت ایتدیلر شجرهٔ خلاف مثمر مشاجره ومصاف
اولوب صفین وقعه سنده اولان مقابله ومقاتله اکثر کتب سیرده مذکوردر
خصوصا خوارج ضلالت ولایح بالجمله طعمهٔ شمشیر اولوب رهیاب رها اولنلر
اقل قلیل ایدوکی مشهور در وقایع مذکوره نك ذکری دغدغه فرسای فهوم ضعفا
وحیرت افزای عقول عقلا اولمغین ترکی اولی کورلمشدر حاصلی بیعتدن تخلف
ایدنلرك اجتهادلری خطا وحق وصواب جانب مرتضاده اولدیغی مالاکلامدر
اول هزبر کهسار وغا حضرت فخر کائنات علیه افضل الصلوات مجموع
مشاهدنده موجود بولنوب هر محاربه ده شیرانه جنك ایله عرصه بزدی چشم
عدویه تنك ایتدیکی مسموع عامهٔ انام وعظم شان وسمو مکانلری معلوم خواص

وعوامدر مرویدرکه بر کون صحن پیکاروهنکام کارزارده بر پهلوانی زیرزانویه آلوب قتل ایچون سل سیف ایتدکده پهلوان بیم جانله روی افتاب لمعانلرینه توکوردی درحال تیغن درنیام ایدوب ازاد ایلدی پهلوان بو وضع غریبه حیران اولوب تعجب کنان ایتدی ای شیرخداوای ابن عم مصطفی بنم کبی اژدرهایه غالب اولوب مباشر قتل ایکن بندن صدور ایدن سوء ادب باعث تسکین نائرهٔ غضب اولمه‌نك وجهی ندر یا بنی واقف دسیسهٔ ضمیر و یاخود اختیارم ایله طعمهٔ شیرشمشیر اللهٔ شاه مردان بیوردیلرکه ای پهلوان شجعان هرکاره صدق عزیمت وخلوص نیت ایله مباشرت ایدرم سنکه بنم رویمه خد واندازاولدك نفس بشریته حرکت ومزاجه تغیر وحدت کلوب تهور طبیعت خلوص نیتم غارتنه مبادرت ایتمکله ایتدیکم غزانك نصفی حق ونصفی هوای نفسم ایچون اولدی برفحوای * ولا یشرك بعبادة ربه احدا * عبادت حقده شرکت آخری سزا کورمیوب نفس امارهٔ مکارهیه ارغاماً تیغی درنیام وسنی عفو ایله مقضی المرام ایلدم بو کلام حیات بخش سعادت فرجامدن پهلوان خلوص اختصاصك قلبنده نور ایمان پرتوانداز اولوب اتباعندن اللی نفره قریب مرد هدایت نصیب ایله شرفیافتهٔ دولت ایمان اولدی * منشهٔ * اول پادشاه تخت ولایت مناقبی تحریر اولنسه مفصل کتاب اولور خلاصهٔ کلام بوقدر شجاعت و شهامت وسماحت وکرامت ایله ایام خلافتلرنده برساعت راحت اولمیوب کاه وقعهٔ جمل وکاه قصئه غریبهٔ صفین ابتلاسندن نیجه محنت ومشقتلر چکوب خصوصا خوارج ایله محاربه مقرر اولدقده هرجانبدن جنکه قادر بهادرلر طلب ایتمکله یمندن دخی اون نفر دلاور کلوب ابن ملجم اول عشره‌نك بری ایدی بر روایتده محمد بن ابی بکر اطفاء نار شرارهٔ فساد خوارج بدنهاد ایچون فرسان مصردن حربه وضربه قادر یکرمی نفر کارازما بهادر کوندردیکه انلرك بری عبدالرحمن بن ملجم مرادی ایدی کلان بهادراندن هر بری پیشکاه امام الهدایه علی طریق الهدیه بردست آویز اهدا ایدوب ابن ملجم دخی جبین سای خاك نیازاولوب برتیغ جوهری کران بها عرض ایلدی حضرت علی قبول ایتمیوب اعراض ایلدی ابن ملجم ایتدی ای شیردلدل

سوار تغله كلان رفقانك هدايا سن قبول ايدوب بنم شمشيرمه عدم اعتبار ايله بنى شرمسار ايتديكز باعث ندر حال انكه عرضه داشت اهدا ايتديكم شمشيره سيوف عربدن اون عـدد همتا بولنمز حضرت على بيورديلر كه بن سندن اول شمشيرى نيجه قبول ايده يمكه سن بندن مراد كه انكله نائل اوله جقسن و بوريش سفيدى انكله خون الود شهادت ايده جكسن ابن ملجم ايتدى اى حيدر كرار حاشا كه بندن بوكردار بدنمود اراوله بن خود سنك محبتكه ترك اخوان و ديار ايله سفر اختيار ايتدم

✻ قطعه ✻

(حاش لله كيم سكا بن يار ايكن اغيار اولم ✻ نقض پيمان وخلاف عهد ايدوب غدار اولم)
(آرزوى دولت دنيا و دين ايتمزميم ✻ استمزمى خاطرم عالمده برخوردار اولم)

حضرت خلافت پناه بيورديلر كه بلى اول نيت ايله كلدك لكن عنقريب مقام حب و وفاقدن باديهٔ بغض وشقاقه كيده جكسن ولاجرم بو كار ناهموار سنك الكدن بديدار اوله جقدر ابن ملجم ايتدى اى امام همام مفيض النور بو فعل قبيح بندن صدور ايده جك ايسه رجا ايدرمكه حسن اختيارم ايله بنى قتل واعدام ايده سن امام عدالت اختصاص ايتدى هنوز سندن موجب اقتصاص برشى ظاهر اولمدين بن سكا نيجه قصاصه قادر اولورم انجق بو خصوصك جلوه پرداز منصهٔ ظهور اولمسى مرآياى ضميرمده نمايان بو رتبـه ده تيقنلرينك وجهى بودركه غزوهٔ عسرده واقع سفر ظفر اثرده منازل توقفـدن برمنزلده نخلستان بنى مدلجدن بردرخت خرما سايه سنده عمار بن ياسر رضى الله عنه ايله غنوده لخاف استراحت ايكن جنبش نسيم محرك رميم اولمغله قبا و دستارلرين دامـن خاطر ار باب ضمائر كبى آلـودهٔ غبار ايلمش قرين حال نور افتاب اسمـان رسالت عليه نسايم التحيه پرتو انداز عنايت اولـوب پاى رفرف ساى لامـكان پيمالرى ايله تحريك و بيدار ايدوب حضرت عـلى يه ✻ مالك يا اباتراب ✻ ديو نوازش بسيار دن صكره بيورديلر كه بدترين اشقيا كيملر ايدوكن بيلورميسن امام على جبين ساى زمين تواضع اولوب الله و رسولى اعلمدر ديدى بيورديلركه اشقياى عالم ايكى بدطينتدر

بریسی عاقر ناقهٔ صالح اولان قدار بن سالفدر که اشقیای اشقیای اولیندر بریسی
دخی بدترین اشرای اخریندر که میزاب تیزاب غدر اولان شمشیر زهر ابدار ایله
سکا شربت شهادت ایچورسه کرکدر دیوب حلیهٔ دیباجهٔ جمال اولان لحیهٔ
مبارکهٔ نورا شمائلنه اشارت بیوردیلر * مقاله طرازان * صحایف آثار اولان ثقاة
رواة الاخبارده ابن ملجمك امام علی یه واقع اولان کیفیت قصد کرندنده اختلاف
بسیار واردر لکن اشهر اقوال وقایع نویسان اخبار بودرکه حرب نهروانده نصکره
بقیة السیوف اولان غُلاة خوارجدن برك بن عبدالله التیمی و عمر و بن بکر السعدی
نام ایکی شقیٔ نابدید ابن ملجم غوی و پلید ایله عاقدبند خلقهٔ صحبت اولدیلر
وآتش زنهٔ افکار بدنژادلری ایقادِ هیزم خباثت نهادْ نیتی ایله کاه عیوب عمّالْ
ولایت تعدادینه اشتغال وکاه سرکذشت کُشتکان نهروانه انتقال ایدوب بالاخره
ختم کلام بدفرجاملری بو مرتبه ده انجام بولدیکه بوقدر سفك دماء رجال
و باعث اشتغال نیران و بال علی ومعاویه وعمر و بن عاصدرکه حب ریاست
ایله سالك راه ضلالت اولمشلردر مادامکه بونلرك قنادیل حیاتلری سنك فَلاخَنْ
روزکاردن شکست اولمیه شفاء صدور میسر دکلدر دیدیلر (بیت) باطل همیشه
باطل بیهوده در ولی * مشکل بودرکه صورت حقدن ظهور ایده) پس اول اشراء
برکشته روزکارلری طغیان سیل ضلالت غرقهٔ طوفان شقاوت ایتمکله نائل ثواب
آخرت اولورز زعمیله سیوف ستمکارلرین زهرابدار ایدوب ابن ملجم مهم علی یی و برك
بن عبدالله کار معاویه یی وعمر و بن بکر قتل عمر و بن العاصی ذمت بد همتلرینه
الوب ماه رمضانك فلان کیجه سی بواوچ کسه نك رشتهٔ حیاتلرین تیغ اهتمام ایله
قطع ایدوب هر بریمز فدایلق ایله مشهور جهان اولمق کرك دیوب قدم کفالته
طوردیلر وحیات وعقار یب کبی سوراخ کیندن چیقوب وادیٔ شقاوته دوشدیلر
وشاهراه اطاعتی قویوب سمت چپ انداز غوایته کتدیلر برك بن عبدالله خارجی
شامه واروب مُنتَهزْ فرصت اولدی وشب هفتدهم رمضانکه معهود اولدقلری
کیجه در مسجده واروب زخم زن جانستان اولمق نیتی ایله معاویه یه قصد ایتدکده
شمشیر زهر آلودی جای نشت اولان الیه سنه اصابت ایتمکله چندان کارکر اولمیوب

مجروح قیلدی جماعت مسجد اول بدبختی قید و بند ایدوب جرأت ناشایسته سنك
سببی استعلام اولندقده قِناعِ چهرهٔ وقعه یی رفع ایدوب خلاصهٔ افکارین اعلام
ایتمکله حضرت معاویه اشارتیله اول بد کرداری اشد سیاست ایله قتل ایتدیلر
عمرو بن بکر دخی داخل محروسهٔ مصر و مراقب جیب فکر اولوب شب معهودده
مسجده واردی حکمت ربانیه اول کیجه مزاج عمرو بن عاصده بر مقدار فتور
وقوعیله مسجده وارمغه طاقتی اولیوب بنی عامردن خارجهٔ عامری نام بر رجل
همامی قائممقام ایتمشیدی اول شقی ضلالت نهاد امام عباد جبین سای سجده ایکن
بر شمشیر تیز اوردیکه سجده دن باش قالدرمیوب جان شیرینی تسلیم جان آفرین
ایتدی جماعت مسلمین اول خبیث سقر مکینی قید متین ایله عرضه داشت عمرو بن
عاص ایتدکده صورت واقعه یی بعد السؤال واقف دسیسهٔ مافی البال
اولوب بلا تأخیر سر شقاوتنی لقمهٔ شیر شمشیر ایتدی از ینجانب گمگشتهٔ چاه جهنم
ابن ملجم دخی یکه سوار عرصهٔ محارب حضرت علی بن ابی طالبی سرگران
صهبای شهادت ایتمك نیتی ایله دار الخلافه اولان بلدهٔ کوفه یه واروب مترقب
فرصت اولدی اول سالك مهالك شقاوت بر کون کوچهای کوفه نك بی دروازه
ایدرکن نسوان خوارجدن قطام نام بر زن بدفرجامه مصادفه ایتمکله فی الحال
شیفتهٔ ملاحت و صباحتی اولوب حبالهٔ انکاحنه رام اولمق امنیه سیله بالمشافه عرض
مرام ایلدی مکر اول فحبهٔ روزکارك پدر و عم و شوهری تیغ ظفر کردار حیدر
کرار ایله گمگشتهٔ چاه دار البوار اولمشلر ایدی فرصتی غنیمت بیلوب اگر قتل علیٔ خون
آشامی درعهده و التزام ایدرسك بروفق مرام رام اولورم دیو قطع کلام ایلدی
ابن ملجم بدانجام بن خود بو مهمك اتمامنه برزدهٔ دامان اهتمام فنعم المرام دیو
بردان و شیب نام ایکی آسیب نصیب ایله همرکاب و یك جان اولوب اوچ نفر
سقر مقر شب معهودده منتظر قتل حیدر غضنفر مصر اولدیلر مرویدرکه
اول شاه ولایت حضیض افتادن نهضت و اوچ بقایه رحلته قریب کاه خانهٔ امام
حسن و کاه کاشانهٔ امام حسینده و کاه مسکن عبد الله بن جعفر طیارده افطار
ایدوب اوچ لقمه دن زیاده غیری یمزدی و برقاچ کوناك مسافر یکزدر ایدی

وعادت مألوفه‌لری اوزره مسجد شریفه ثلث لیالیده کلوب اشراق صبحه دك
اشتغال ایدردی احباب ولایت دستگاه قصهٔ ابن ملجم ضلالت پناهدن آگاه اولمغله
حفظ و حراست ایچون بطریق المناوبه حوالیٔ مسجدده خلقه‌بند جمعیت اولوب
امر محافظه‌یه مباشرت ایتدیلر برکون چشم نورپاش اطافتلری اول جماعت
صیانت التزامه پرتوانداز اولوب سبب جمعیت یوقتندر دیو استعلام ایتدی
انلر دخی عرض مافی البال ایتدکده بیوردیلرکه یاران صفابنی آفت سماویه‌دنمی
یوخسه اسیب ارضیه‌دنمی حراست ایدرسز انلر ایتدی ای مقتدای انام اسیب
آسمان وزمینی دفعه کیمده قدرت واردر انجق بذل همت برشترکین بدطینت
سکا ایصال مضرت ایتمامك ایچوندر اول راست روی نهج هدا مرایای کائناتده
بلا اذن خدا برشی صورتما اولمازدیو * لارادلما قضیت * مفهوم من انها ایتمکله خلان
خلوص انتما جمله اموری تسلیم حکم قضا و تفویض رضای خدا ایدوب امر
حراستدن فراغت ایتدیلر صحیفه نویسان اخبار تحقیق اوزره لیلة العروس
شهادتلری اولان شب جمعه‌ده ولد سعیدلری امام حسن سعادت مزیده بیوردیلرکه
بوکیجه عالم مثالده شرفیافتهٔ صحبت فخر کائنات علیه افضل الصلوات اولوب
بومبتلای محنته امتکدن خصومات متابعه و کربات متوالیه اصابت ایلدی دیدم
لسان کوهرنثار نبوتلرندن شکرریز عنایت اولوب وفق مرادك اوزره دعا ایله
بیوردی بندخی رومال خاك نیاز اولوب ای خدای چاره‌ساز بی انباز حبیبك حرمتنه
بنی خیر ایله خلاص ایله دیدم فی الحقیقه دعای اصابت رهینلری قرین اجابت
اولوب اداء صلوة صبح ایچون درون مسجد شریفه قدم نهاده اولدقلرنده ابتدا
بردان قدم طغیان و برروایتده شبیب ابلیس قریب سل سیف ایدوب حواله ایتمکله
بازوی بابه طوقنوب ایکی شق ایتدی بعدازان ابن ملجم تیغن حواله ایدوب برزخم
شدید شهادت بریداوردیکه سرمبارکندن جریان ایدن خون لعل کون لحیهٔ
مبارکه‌لرین شاخ مرجانه شبیه ایدوب جانب خانهٔ سعادتلرینه آهسته آهسته
کیدوب سرنهادهٔ بالین شهادت اولدیلر بعداز وقوع داهیه بردان سقرمکان
خلاص امنیه سیله کندوخانهٔ دوزخ کاشانه‌سنه جان آتوب برشخص جکردار

نسیم ظفر پرچم طرازتوغ اسلام هدایت گستراونجه دك ارباب کفر و بغی
وطغیاندن اون بیك عدده قریب نفوس طعمهٔ شیر شمشیرم اولمشدر جائز که ورثه
واتباعی قبرمی شکافته قیله‌لر پس برموجب فرموده عمل اولنوب قبر شریفلری
اعین ناسدن پوشیده قلنمغین موضع مدفنلرنده اختلاف اولنوب بعضیلر دارالخلافهٔ
کوفه‌ده و بعضیلر منصرالاماره ایله جامع اعظم میانه‌سنده و بعضیلر نجفده‌در
دیمشلر روضة الشهداده مذکوردرکه مدفن شریفلری هارون الرشید زمانه‌دك
مستور قالوب برگون هارون شکاره چقوب محل مدفنه واردقده گوردیکه
برچوق آهولر بر پشته‌یه صعود ایدوب آسیب صیاددن خلاص ایچون اول موضعی
کندولره مناص قلمشلر هرچند که صیادلر جزع وفریاد ایتدیلر حرکت قیلمدیلر
وکلاب معلمه ارسال ایتدیلر اوزرینه وارمدیلر هارون متعجب اولوب پیران
کوفه‌دن سؤال ایتدکده دیدیلر که یا امیرالمؤمنین آبا واجدادمزدن استماع
ایتمشزدرکه قبر حضرت علی اول پشته ایچنده مستوردر پس هارون ترك شكار
ایدوب اول موضعی هرسنه زیارت وحیاتده اولدقجه لوازم احترامه رعایت
ایدردی بعدزمان سلاطین ال بویه‌دن عضد الدوله ایامنده برقبهٔ عالیه بنا اولنوب
الی‌الان زیارتگاه جهانیاندر اصح روایت اوزره درت ییل طقوزآی اون درت کون
متمکن سریر خلافت اولوب سن شریفلری التمش بش عدده بالغ اولدقده هجرت
نبویه علیه افضل التحیه‌نك سنه اربعینده واقع شهر رمضانك یکرمی برنجی
کیجه‌سی لیلة الجمعه‌ده وقت شافعیده زخم خورده اولوب مرغ روان هواکیر
اوج لامکانلری اوچنجی کیجه لیلة الاحدده وقت سحرده طائر اوج وحدت اولدی
لاقیص اوج ثوب کفنه بیچیده قیلنوب حضرت رسالت‌پناه علیه صلوات اللهدن
قالمش حنوط ایله تعطیر اولندی درت تکبیرعند البعض طقوز تکبیرایله امام حسن
رضی الله تعالی عنه نمازین قیلوب اخفاء قبر متبرکلری ایچون جوف لیلده دفن
ایلدیلر رضی الله تعالی عنه وعن اصحاب رسول الله اجمعین

﴿ موعظه ﴾

اول شاه ولایت وسرافراز دنیا واخرتك مقدار ذره دنیا ایله الفتی ملك وامارته

رغبتی اولمیوب انجق خلافت باطنه‌لرین خلافت ظاهره ایله خلقه تفهیم ایچون
حضرت عثماندن صکره من حیث الظاهر صورت طلبده اولدیلر که حق معین
اولوب رأفت ونصفت ایله فقرایی نه طریقیله صیانت واستجلاب رضای باری‌یه
توجهله مبادرت لازم ایدیکی امرای آتیه‌یه معلوم اوله ایمدی رخنه‌کر ترتیب
اولان اهل بدعت کبی احد طرفینه حرف‌انداز اولمیوب خلوص قلب ایله
محبتلرنده ثابت قدم وراسخ‌دم اولمق کرك زیرا چهار یارکزین رضوان الله تعالی
علیهم اجمعین حضراتنك مجموع افعال واقوال واحواللری رضای باری‌یه موافق
وعلی الترتیب خلافته قدر ومکانت وشرف وفضیلتلرینه عامهٔ اهل سنت وجماعت
متفقدر دعوای محبتی حضرت علی‌یه حصر ایدوب آخره بغض وعداوت ایدنلر
رفضهٔ بی دین وشان شریفلرنده مالا یعنی یه جسارت ایدنلر اتباع یزید وخوارج
بدآییندر قال رسول الله صلی الله علیه وسلم * لعلی بن ابی طالب یهلك فیك رجلان
محب مفرط وکذاب مفتر * صدق رسول الله حق تعالی جمله‌مزی اهل حقه
انکار وعداوتدن حفظ ایلیه آمین

﴿ فصل ثالث درذکر اولاد علی وائمهٔ اثنی عشر ﴾

سورهٔ انا اعطیناك الکوثرده زمرهٔ مفسرین اقوال کثیره ایراد ایدوب
عند البعض کوثردن مراد فاطمة الزهرا ایله اولاد کرامیدر بوکا دلیل سورهٔ
کوثرك سبب نزولیدر دیمشلر زیرا رسول الله علیه السلامك زوجهٔ مطهره‌لری
خدیجة الکبری دن ابتدا فاطمة الزهرا بعده ازان قاسم وعبد الله نام ایکی ولد
نورلمعانلری وجوده کلوب مکه ده وفات ایتدیلر وماریه قبطیه دن ابراهیم نام بر ولد
ذوی الاحتراملری ظهوره کلوب اولدخی مدینهٔ منوره ده دار بقایه رحلت ایتمکله
بعض ابترلر شمدنصکره محمدك مقامنه قائم اوله‌جق اولاد ذکوردن عقبی قالمیوب
ابتر اولدی دیو حرف‌انداز اولمغین جناب حق خاطر فیض مقاطر فخر کائناتی
تطییب ایچون سورهٔ کوثری انزال ایدوب حبیبم ابتر حاشا سکا ابتر دینلردر بز سکا
فضل واحسانمز ایله رحم فاطمه وصلب علی دن شولقدر اولاد متکاثره اعطا
ایده‌لم که نسل پاکك الی یوم القیام منقطع اولمیوب شرق وغربه منتشر اولسون

بیوردیلر حضار مجالس مقدس نبوت پناهدن برمرد آکاه نعم الجمل جملك یااباعبدالله
دیدی جناب رسالت دستکاه نعم الراکب هو بیوردیلر بو حکایت روضة الشهداده
امام حسنه نسبت اولندی سنن ترمذیده مرفوعا ابن عباسدن روایت و کشف
المحجوبده امام حسینه نسبت اولنمشدر هر قنغسی ایسه اول بدرین وقرة العینین
رسول الثقلینك علو مکانتلرین حکایتدر
رضوان الله تعالی علیهم اجمعین

﴿ درذکر زین العابدین امام علی بن حسین رضی الله عنهما ﴾

وارث حقیقت احمدی چراغ چشم امت محمدی زین العابدین علی ابن امام حسین
رضی الله عنهما امام رابعدر کنیه‌لری ابو محمد لقبلری زین العابدیندر ولادتلری
هجرتك اوتوز التی سنده وفاتلری یتمش بش تاریخنده واقع اولمشدر اون سکز اولادی
وجوده کلمشدر التیسی کندولردنصکره باقی قالمشدر اکبر اولادی محمد باقردر
رضی الله تعالی عنه

﴿ درذکر امام محمد باقر بن زین العابدین بن علی رضی الله عنهما ﴾

جمع شمع العباد شمع جمع الاوتاد محمد باقر بن زین العابدین بن علی رضی الله تعالی عنهم
امام خامسدر کنیه‌لری ابو جعفر لقبلری باقردر ولادتلری هجرتك اللی یدی سنده
مدینهٔ منوره‌ده وقوعه کلوب وفاتلری یوز اون درت تاریخنده واقع اولوب
قبر شریفلری مشهده قریب بقیعده‌در والده‌لری ام عبدالله فاطمه بنت حسن
بن علی المرتضی اولمغله سادات حسنیی‌دن ولادت حسن وحسین جمع اولهنك
اولیدر رت فرزندی دنیایه کلوب اعقابلری امام جعفر صادقدن منتشر اولمشدر
سبب لقب باقر علوم کلیه‌ده کمال وسعت ایله ظاهر اولدیغی دردیمشلرو بعضیلر لقب
باقری انلره رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری تعیین بیورمشلردر دیرلر
رضی الله تعالی عنه

﴿ درذکر امام جعفر صادق بن محمد باقر رضی الله تعالی عنهما ﴾

مطلع انوار حقایق منبع اسرار دقایق جعفر صادق بن محمد باقر رضی الله تعالی عنهما
امام سادسدر علوم اشارتده رفیع الدرجات اولمغین مقتدای مشایخ طریقت اولمشدر

کنیه‌لری

کنیه‌لری عبدالله وابو محمد اشهر القابی صادقدر ولادتلری هجرتك سكسانجی سنه سنده مدینهٔ منوره ده وقوعه كلوب وفاتلری علی اشهر الاقوال ینه مدینهٔ منوره ده یوز قرق سكز تاریخنده واقع اولمشدر یدی نفر پسر ملك منظرلری دنیایه كلوب اعقابی ایکیسندن منتشر اولمشدر رضی الله تعالی عنه

﴿ درذکر امام موسی کاظم بن جعفر صادق رضی الله تعالی عنهما ﴾

شمع دانش و بینش روشن چراغ آفرینش موسی کاظم بن جعفر صادق رضی الله تعالی عنهما امام سابعدر کنیه‌لری ابو ابراهیم لقبلری کاظمدر کاظم الغیظ وحلیم النفس اولمغله ملقب بالکاظم اولمشدر ولادتلری مکه ایله مدینه میاننده ابوا نام محلده هجرتك یوز یکرمی سكز تاریخنده وقوعه كلوب یوز سكسان التی سنه سنده عهد خلافت هارون الرشیدده مسموماً نائل شرف شهادت اولمشلردر قبر شریفلری بغدادده در صاب پاکلرندن التمش ذکور واوتوز التی اناث وجوده كلوب اعقابی بش اولادی اصلابندن هویدا وسر امامت والده مکرملری علی رضاده جلوه نما اولمشدر رضی الله تعالی عنه

﴿ درذکر امام علی رضا بن موسی کاظم رضی الله تعالی عنهما ﴾

کل بستان کرامت دردریای ولایت علی رضا بن موسی کاظم امام ثامندر کنیه‌لری ابوالحسن لقبلری رضادر ولادتلری هجرتك یوز اللی اوچ تاریخنده وشرفیابیٔ شهادتلری بلدهٔ طوسده ایکیوز اون سكز سنه سنده واقع اولوب برینه فرزند ارجمندی محمد تقی سجاده نشین محراب امامت اولمشدر رضی الله تعالی عنه

﴿ درذکر امام محمد تقی بن علی رضا رضی الله تعالی عنهما ﴾

همدم نسیم محبت محرم حریم ولایت محمد تقی بن علی رضا رضی الله تعالی عنهما امام تاسعدر کنیه‌لری ابوجعفر لقبلری جواد وتقی وقانعدر ولادتلری هجرتك یوز طقسان بش سنه سنده وفاتلری ایکیوز یکرمی تاریخنده معتصم بالله عهد خلافتنده واقع اولوب بعضیلر مسموماً فائز شهادت اولدی دیمشلر مأمون خلیفه ام الفضل نام کریمه سن کندولره حداثت سنده تزویج ایدوب اول اثناده یحیای اکثم ایله مباحثهٔ علم ایدوب فضائل جلیله سی ظاهر اولدیغی فصول المهمه فی معرفة الائمه نام کتابده

تفصیل اوزره یازلمشدر اعقابی والدین محترمینی امام علی الهادی وسید موسی
مبرقعدن منتشر اولمشدر سید موسی قم نام محلده وفات ایدوب انك اولادینه رضوی
دیرلر رضی الله تعالی عنه

﴿ درذکر امام الهادی بن محمد التقی رضی الله تعالی عنهما ﴾

عامل طریقت عالم حقیقت علی الهادی بن محمد التقی رضی الله تعالی عنهما
امام عاشردر کنیه‌لری ابوالحسن رابعدر لقبلری هادی وتقی در ولادتلری
مدینهٔ منوره ده هجرتك ایکیوز اون سنه‌سنده و وفاتلری منتصر خلیفه عهدنده
سرمن رای نام شهرده ایکیوز اللی اوچ تاریخنده واقع اولمشدر اعقابی امام حسن
عسکری وسید جعفر صلبلرندن ضیا گستر اولدی رضی الله تعالی عنه

﴿ درذکر امام حسن عسکری بن علی الهادی رضی الله عنهما ﴾

سرو بوستان باغ حیدری گل گلشن سرای سروری حسن الزکی العسکری
ابن علی الهادی امام حادی عشردر کنیه‌لری ابو محمد لقبلری خالص وزکی وسراج
وعسکریدر ولادتلری طیبهٔ طیبه ده هجرتك ایکیوز اوتوز بش سنه‌سنده وفاتلری
ایکیوز التمش بر تاریخنده واقع اولوب قبر شریفلری سرمن راده پدرلری
امام علی التقی جنبنده درصلب پاکلرندن فقط خفاگزین بی نشان محمد مهدی
نمایان اولدی رضی الله تعالی عنه

﴿ درذکر محمد مهدی بن حسن عسکری رضی الله تعالی عنهما ﴾

محمد مهدی حضرتلرینك ولادت نور طلعتلری هجرتك ایکیوز اللی سکز تاریخی
ماه رمضان المبارکنك اوچنجی گوننده واقع اولدی پدرلری رحلت
ایتدیکی تاریخده اوچ یاشنده ایکن سالك مسالك فنا وتارك بیگانه وآشنا اولوب
لکن نه کیفیت ایله مدهوش شراب میکدهٔ خفا وآفتاب جمال بی همتاسی
نه حیثیت ایله روپوش سحاب اختفا اولدیغی نامعلوم دانا و بینا و حقیقت ماجرالری
حیرت فزای فهوم عقلا اولمغله طائفهٔ امامیه قائم ومهدی ومنتظر وصاحب الزمان ایله
ملقب قیلوب عقیده‌لرینی بونك اوزرینه معقود ایتدیلر که محمد مهدی حالا قید حیات
ممدود ایله مانند خضر نبی موجود و بر غار معهودده چشم جهانیاندن مستور

ومفقود اولوب آخر زمانده ظهور ایده جك مهدئ موعود بعینه صاحب عسکریدن مولود اولان محمد مهدئ مفقود درالی الان بووهم وخیال ایله نیجه قیل وقال ایدرلر اما اصحاب کشف ووجدان زبان ایقانله رفع پردهٔ شك وگمان ایدوب بووجهله تحقیق و بیان ایتمشلردرکه مهدئ آخر زمان ال محمددن اولوب وقتی کلدکده صاحب پدردن رحم مادره کذر ودنیایه سفر ایدوب حق وحق عدل ایله خروج ایدر بو بابده نکاشتهٔ یراعهٔ تحقیق اولان اقوال کثیره بی کتب مطولات حاویدر علی التخصیص مبحث خروج مهدی ونزول عیسی علیه السلام عنقای مغربی شرحنده تفصیل اوزره بیان اولنمشدر بو محلده ایرادی امکان اولمیوب طی اولندی

موعظه

عرق پاك حضرت فخر کائنات جهاندن اولان ائمهٔ زمانك هر بری روشن چراغ دین مبین وقره عیون مؤمنین اولوب مناقب علیه‌لری بیرون گنجایش تحریر وتبیین در جمله سند محبت مقتضای دیانت ومبتغای اهل سنت اولمغین تبرکا اسامئ سامیه‌لری بالمناسبه پیرایهٔ صحایف کتاب قلندی اقدم سالکان امم ابراهیم ادهم قدس سره امام محمد باقرك نظرا کسیر اثرلری ایله کزیدهٔ مشایخ عالم اولمشدر وسراج امت مقتدای اهل سنت امام اعظم رضی الله تعالی عنه امام جعفر صادق ایله الفت وصحبت وامام شافعی رضی الله تعالی عنه امام موسی کاظمدن اقتباس انوار ولایت ایتمشدر حق جل وعلا مؤمنین واتقیایی طریق ضلالتدن حفظ ایدوب اهل بیت رسوله محبتده ثابت قدم وراسخ دم ایلیه

❋ فصل رابع دراجمال احوال فرق ضاله وناجیه ومذاهب اربعه واعتقاد ❋

❋ اهل سنت وجماعت ❋

حضرت فخر کائنات علیه افضل الصلوات بو تنکنای فنادن صحرای پهنای بقایه رحلت بیوردقلرندن صکره امت مرحومه افعال واحوالده عازم راه جمعیت اوله میوب امم سالفه کبی فرق کثیره اوله جقلرین تبیین ایدوب ٭ ستفترق امتی علی ثلث وسبعین فرقة الناجیة منها واحدة والباقون هلکی وفی روایة کلهم فی النار الا واحدة قیل ماهی یا رسول الله قال هی ما انا علیه واصحابی ٭ بیورمشلردر

پس بروفق حديث نبوى امت مصطفوى يتمش اوچ فرقه اولمشدر زمان فراق
متمادى اولدقجه قرنابعد قرن مراجعت ثقاة ممكن اولهميوب تدوين كتبه حاجت
واختلافده كثرت اولمغله اصول دينده نيجه بدعت حصوله كلوب معبد جهنى
وعيلان ومشق ويونس اسوارى قضا وقدرده اختلاف ايتديلر وتلامذهٔ حسن
بصريدن واصل بن عطا ارباب كبائر ايچون برمرتبه تعيين ايتديكه حسن
بصرى حضرتلرينك مسموع شريفلرى اولدقده اعتزل واصل ديوب مسلك
ابن عطايه اقتفا ايدنلر معتزله اسمى ايله مسمى اولديلر پس معتزله اطرافه منتشر
اولمغله حسن بصرى قدس سره امام حسن بن على رضى الله عنهمادن استفتا
ايلدكلرنده تحرير ايلدكلرى جواب مفهومى بودركه قدر وخير وشر حقدن
اولديغنه اعتقاد ايتمين كافر ومعصيتى حقه حواله ايدن فاجردر دين اسلام جبر ايله
قدر ميانده حق وسطده مستقردر وذنوب كبائر اهل اسلام عند اهل السنه
ازالهٔ ايمان ايتمز طائفهٔ معتزله على كفر وايمان ميانده واسطه طوتوب ارتكاب
كبائر سالب ايمان اولور زعميله * شفاعتى لاهل الكبائر من امتى * حديث شريفنه
اعتماد ايتمزلر كبيره يه اصرار اوزره فوت اولان مخلد فى النار در ديوب ابواب
شفاعتى ومحيط دريای رحمتى مرتكب كبائر اولان امت مرحومه دن مسدود قياس
ايدرلر خصوصا * قل يا عبادى الذين اسرفوا على انفسهم لا تقنطوا من رحمة الله
ان الله يغفر الذنوب جميعا انه هو الغفور الرحيم * آيت كريمه سنده حق تعالى سعت
رحمتنى بيان وجميع قيوددن تجريد ايله غفار الذنوب اولديغى عيان ايتمشيكن
انده دخى لمن تاب قيد ايدرلر ورؤيتى انكار ايدوب فعل عبدى ايجاد ايدن عبددر
حق تعالى شرى ايجاد ايتمز ديوب ثنويه اولدقلرين ملاحظه قلمزلر وكندولرى
اعدل مذاهبده يوز ديو ماعدای ضلاله حمل ايدرلر فرق مز بوره نك كبارى
ناجيه ومعتزله وشيعه وخوارج ومرجئه ونجاريه ومشبهه وجبريه دركه سكزدر
وبونلرتوابع ولواحقى ايله يتمش ايكى فرقه اولوب اساميسى مفصلاً تده وملل
ونحلده مسطوردر برفحواى حديث نبوى ناجيه دن ماعداسى هالكه در
ومراد اهل سنت وجماعتدر كه اعتقادياتده شيخلرى ابو منصور ماتريدى

وابوالحسن

وابوالحسن اشعری در وحالا عملیاتده اقتدا اولنان مذهب حق دورتدر

❊ درذکر امام اعظم ابوحنیفه نعمان بن ثابت رضی الله عنه ❊

کعبهٔ دانش و علم وخلاصهٔ وَرَعْ وحلم افتخار فقها ومختار علما اقدم ائمهٔ اربعه امام اعظم ابوحنیفه نعمان بن ثابت رضی الله عنه هجرتك سکسانجی تاریخنده وجوده کلوب یوزاللی سنه سنده خلفاء عباسیه دن منصوردوانیقی حبسنده بغدادده جهان فانیدن سرای باقی‌یه رحلت بیورمشلردر حبسه سبب خفی زید بن علی‌نك نصرتی ایچون ویردکاری فتوی وسبب جلی عدم قبول قضادر حضرت علی کرم الله تعالی وجهه والدماجدلری ثابته و ذریتنه دعای خیر ایتمشلردر بدایت حاللرنده خلقدن انقطاع وعزلت احتیار ایدوب دل تابناکلری فکر جاه وریاستدن بری و دامن پاکلری دست تعرض شهرتدن عری ایدی برشب سعادت قربنده دیدهٔ حق بینلری جمال حضرت سید المرسلین ایله شرفیاب نور یقین اولوب یا اباحنیفه سنی سبب زندکانیٔ امت ایتمشلردرمن بعد ترك عزلت ایله بیورمغله درساعت فرمان رسول علیه السلامه اطاعت وعزلتدن فراغت ایله شرع وسنته بذل اجتهاد ایدوب مقتدای امت وپیشوای اهل سنت وجماعت اولدیلر ابراهیم ادهم وداود طایی و بشرحافی وامام محمد وابو یوسف و بونلر امثالی نیجه مشایخ کرام وفقهای عظام وعلمای ذوی الاحترامك استادی اولوب علم وعملده سراج الامة وتاج ابتهاج الائمه اولمشلر درمناقب علیه‌لری بیرون کنجایش تحریر واوصاف سنیه‌لری خارج حیطهٔ تعبیردر حل قضادن امتناع وابا وجاه دنیادن اعراض و اتقالری کمال نظافتلرینه دلیل قاطع وغایت نزاهتلرینه برهان ساطعدر رضی الله تعالی عنه

❊ درذکر امام مالك بن انس رضی الله تعالی عنه ❊

مقتدای امت پیشوای ملت امام مالك بن انس رضی الله تعالی عنه امام ثانیدر طقسان بش سنه سنده متولد اولوب یوز یتمش طقوز تاریخنده مدینهٔ منوره‌ده وفات ایتمشدر حمید الخصال ومحمود الفعال در ورع وزهد وفضیلتلری واولهانداز جهان واصحاب واحبابی فراوان اولمغله اطراف واکنافدن اموال کثیره اهدا اولنوب جمله‌سنی رضای خدا ایچون انفاق واعطا ایدرلرایدی وتعظیم علم دینده

مرویدر که ای مقتدای امت سزه اذیت ایدن بی شفقتلر حقنده نه بیورر سز دیدیلر
نه دیسم کرك کندولری حق بزی باطل ظنی ایله حق ایله ضرب ایتدك زعم
ایتدیلر روز جزاده بکا اولان اذیت ایچون انلره خصومت ایلم بیوردی (بیت)
زهی خلق و شیم صد بارك الله * زهی لطف و کرم صد بارك الله (سفیان ثوری)
حضرتلری دخی امام المذهب اولوب جنید بغدادی قدس سره مذهب
ثوریده ایدی (داود ظاهری اصفهانی) دخی امام المذهب اولمشدر بو وجه اوزره
مذاهب حقه التی در لکن ثوری ایله داود اصفهانی اصحابی قالیوب عقیم اولمغله
موجوده اولان مذاهب حقه مذاهب اربعهٔ مذکوره در که صحابهٔ کرین وسلف
صالحین وائمهٔ محدثین اشبو ملت حنفیه وسنت نبویه اوزرینه ایدیلر ابن اثیر شرح
کتاب النبوتده جامع الاصولدن نقل ایدر که بین المسلمین اقطار عرضده مدار
اهل توحید اولان مذاهب مشهوره مذهب ابو حنیفه و مالك و شافعی وحنبلی
وامامیه در ومجدد مذهب امامیه رأس مائه ثانیه ده علی بن موسی الرضا ایدی دیو
تعیین ایتمش ولکن بین الجمهور قرین قبول دکلدر اعدل طوائف شیعه زید بن
علی بن حسیندرانلرده حاشا سب صحابه اولیوب افضلیت علی یه ذاهب اولمشلردر
لکن ابو بکر صدیق رضی الله تعالی عنه حضرتلرینك خلافتی اقتضا حسبیله
اولدی دیوب اصول دینده دخی واجب اولان عطای معتزلی یه تبعیت ایله جادهٔ
اهل سنت وجماعتدن عدول ایتمشلردر اما بونلردن ماعداسی عیاذا بالله تعالی
صحابهٔ کرین رضوان الله تعالی علیهم اجمعین حقنده مالایعنی یه جسارت ایتمکله
قاضی ابو بکر الباقلانی اکفار روافضده تردد ایتمامشدر وامام الحرمین ومحمد غزالی
وامام بغوی بیوررلر که هر کیم ابو بکر صدیق وعمر الفاروق رضی الله تعالی عنهما
امامتنی منکر اولسه ویاخود سب صحابه وحاشا حضرت عایشه رضی الله تعالی عنها یه
قذف ایلسه قتلی واجب ومطلقا کافردر ولکن منکر امامت شیخین اولیوب ارکان
دیندن وکتاب رب العالمیندن بر حکمی انکار ایتمیوب سب صحابهٔ کرامدن قلب
ولسانی پاك اولسه انجق تفضیل علی ایتمکله شهادتی مسموعه اولقدن منع اولنماز
حق تعالی امت محمدی اهل سنت وجماعتدن آیرمیه آمین

خصالدر که دنیا انلردن خالی اولماز ایچلرندن بری آخرته انتقال ایتسه مقام
منتقله سنه بری نصب اولنوب ابدال تسمیه اولنور حدیث شریفده یدی نفر
اولمق اوزره ذکر اولنمشدر انجق محققین هم سبعة رجال قولی افادهٔ حصر ایلمز
زیرا حدیث آخرده بدلا قرق نفر کسنه اولوب یکرمی ایکسی شامده اون سکزی
عراقده اولمق اوزره مرویدر بر حدیث شریفده دخی یکرمی ایکسی رجالدن
اون سکزی نسواندن اولمق اوزره تصریح بیورلمشدر دیو تحقیق ایلمشلردر
بدلادن بری برموضعدن سفر ایتسه جسدنی اول موضعده کندو صورتی اوزره
بر وجهله ترك ایدرکه موضع مزبوردن کندوسنی هیچ احد بلمز زیرا جسدی
موضعندن مفقود اولماز بدلك معناسی بودر دیمشلردر محی الدین عربی
رضی الله تعالی عنه بیوررلرکه افراددن برجمع واردر (قطابدر) وعددلری
طاقدر (وقطب که) غوث ایله معبردر اول واحددر که جمیع زمانده حق تعالینك
مظهر نظری اولوب اسرافیل علیه السلام قلبی اوزرینه در یعنی اسرافیل جهانیانه
سبب حیات صوری اولدیغی کبی قطب الاقطاب دخی سبب حیات معنویدر
ومرتبهٔ علیهٔ مزبوره رتبهٔ مخصوصهٔ قطبیت کبرادرکه قطب الاقطاب ایله
معبردر ومقام قطبیت کبری فی الاصل مقام محمد المصطفی علیه صلوات الله
الاوفی در وقطب زمان مظهر تام حقیقت محمدیه اولمغله من حیث الخلافه نائب
مناب مقام قطبیت کبرادر وقطب اعظمه غوث اطلاقی شول زمانده صحیح اولورکه
ملتجی اکا التجا ایدوب رجاسی قرین قبول اوله پس تعبیر غوث وقت معین ایچون
مخصوصدر (امامان) ایکی مرددر خاصدرکه بری غوثك یمیننده در عبدالرب ایله
معبردر وبری یسارنده در عبدالملك دیرلر عبدالربدن افضلدر زیرا غوث بونی
استخلاف ایدر (اوتاد) رجالدن درت مرد پاك نهاددر چار گوشهٔ عالمده
قائملراولوب مشرقیه عبدالحی مغربیه عبدالحکیم شمالیه عبدالمزید جنوبیه
عبدالقادر دیرلر (نجبا) سکز عدد مرد اصفیادر وعند بعض المکاشفین
قرق عدد اولوب حمل اثقال ناس واصلاح خلایقه مشغوللردر وحقوق خلایقده
متصرفلردر غیر خدمتلری یوقدر (نقبا) اون ایکی عدد رجال اتقیادرکه انلره

مشرف الضمائر دیرلر و بعضیلر نقبا اوچیوز عدد اولان رجالده داخل اولوب مظاهر اسم باطندر ستائر سرائر بونلره منکشفه اولمغله خفایای ضمائری مستخرجلردر دیرلر (ذخائرالله) بر طائفهٔ جلیلهٔ علیه درکه حق تعالی انلر ایله عبادی اوزرندن دفع بلیه ایدر (ضنائن الله) خواص اولیاء کرامدن بر طائفهٔ ذوی الاحترامدرکه ظاهر و باطنلری کمال نورانیت وحق عبودیتده خصوصیتلری اولدیغی ایچون ضنائن الله دیرلر ز یراضنایِن خصایص معناسنه در (رجبیون) قرق نفر برجمع نورمنظردر که اول دخول شهر رجبده بونلره برثقل عظیم مستولی اولورکه حرکته اقتدارلری قالمز اواخر رجبه دك ثقل مز بوره تدریج ایله زائل اولوب غرهٔ شعبانده اثر قالماز (امناءالله) ملامیه ایله معروف بر زمرهٔ علیه درکه ظاهراً و باطناً خلق جهانه حاللری عیان اولمامغیچون تاج و کسوه پوشان اولیوب هر نه لباسده بولندیلر ایسه تغیرهیئت ایله تبدیل شکل وصورت ایتمزلر بلکه ستاره کزین ملامت وتحت قباب عامیده تحت نشین عشق ومحبت اولوب ذوق وجد وحالتلرین طالبان حقیقته بو وجهله حکایت ایدرلرکه

الا ای طالب وجویای اسرار معانی قلزم دریای زخار محبت حالدرقال ایله اولماز مجرد حرقه وشال ایله اولمز اما عشق ومحبته جاهل اولان غافللر ذکر اولنان مردکامللرك صورتلرینه نظرایتدکلرنده انکار وخشونت ایله ذم وغیبت وجفا واذیت ایدوب خزینهٔ انوار محبت ودفینهٔ اسرار حقیقت اولان اینهٔ سینهٔ جلوه نمای ولایتلرین نشان نشابهٔ افك وملامت ایتدکاری اجلدن ملامیه ایله تعریف ایدرلر مع هذا محبوبان اصحاب ولایت بونلردر شیخ علاءالدولة عروه ده تحقیق ایدرکه حضرت فخر کائنات علیه السلام زمان سعادتلرنده هلال رضی الله تعالی عنه بدلای سبعه دن ایدی امابدلای مز بوره یی هرزمانده برکسنه دن غیریسی بلمز اول کیمسه فوت اولسه واحد آخر ایله مصاحب اولورلر خذیفة الیمانی رضی الله تعالی عنه بدلای سبعه ایله خواجهٔ عالم صلی الله تعالی علیه وسلم میاننده واسطه اولوب طرفیندن ابلاغ سلام خدمتنه اتمام ایدردی انلردخی علم کتاب وسنتی خذیفه دن تعلم ایدوب اقامت صلواتده اکا اقتدا ایدرلرایدی وخذیفه دن

فصل سادس درذکر لازمهٔ ملوك عدالت سلوك

سلاطين معدلت نشانك ذات ستوده صفاتلرنده هرنقدر عقل وفراست و ذكا
وفطنت اولسه لاجرم بر وزير مشيره محتاجدر كه صدقله خدمت ايدوب جهانيانه
سبب راحت اوله حضرت فخر عالم صلى الله تعالى عليه وسلمك درون پاك وسينهٔ
تابناكلرى انوار وحى والهام ايله جاوه ناك اولوب جلالت قدر وعظم درجاتى
ذروهٔ اوجات عالياتده ايكن اصحاب كزين ايله مشاوره ايچون* وشاورهم
فى الامر* قول كريمى نازل اولدى ورسول عليه السلام * ان لى وزيرين فى السما
ووزيرين فى الارض اما وزيران فى السماء جبرائيل وميكائيل واما وزيران فى الارض
ابو بكر وعمر* بيورمشلردر وموسى صلوات الله تعالى على نبينا وعليه حضرتلرى
كليم الله تعالى ايكن* واجعل لى وزيرا من اهلى هارون اخى اشدد به ازرى واشركه
فى امرى * استدعاسنى ملك علام كلام قديمى ايله اعلام بيوردى انبياء عظام
عليهم السلام كه وزير ومشيردن مستغنى اولميه سلاطين جهانك احتياجى مالا كلامدر
حقا كه بر وزير مشترى تدبير ودستور ارسطو نظير كه عادل وكافى وعاقل و وافى
اوله پادشاهك قدرى اكمل واجل وذكرى احسن واجل اولور زيرا صدراعظم
تعظيم امر وتكريم قدرده جمله دن افخم واكرمدر زمام حل وعقد وقبول ورد
وامر ونهى واثبات ونفى وقبض و بسط وهدم و بنا ومنع وعطانك قبضهٔ وكالت
مطلقه سنه وديعت اولنمشدر كلام وخطاب واستماع جواب ورأى باصواب
وقمع اعدا وامور عسكر و رعايا اكا مفوضدر عمارت ولايت وضيانت مملكت
وطراوت سلطنت اهتمام عاليلرينه وابسته در اوصاف كمالاتله متصف وزراصف
نظيره مصادف اولدقده التى شيئله معامله بيورلمق كرك (اولا) اقتضاء بشريت
ايله برذله صادر اولسه عقوبتنه تبادر اولنميه (ثانيا) مالنه طمع اولنميه (ثالثا) شرع
وقانونه موافق رجالرى بالجمله حيز قبولده واقع اوله (رابعا) هرچند كه ملاقات
مراد ايده منع اولنميه (خامسا) حقنده اصحاب اغراض فاسده سوزلرى اصغا اولنميه
(سادسا) امور سلطنته متعلق اسرار كندودن كتم اولنميه كما قيل السلطان يحتاج
الى الوزير العاقل الصالح ليظهر اليه سره و يدبر معه رأيه وزيراعظم دخى غرض

وتعصبدن پاك ومجرد اولوب صبور و متحمل ومتمهل وصاحب تمكين و وقار
و بشوش وشيرين كفتار اولمق كرك من كل الوجوه شرع وسنته انقياد واتكا ايليوب
اهل بدعت وضلالت و ارباب فسق وشناعتى دائره دن دور ايدوب اقبال دولت
وثروته فريفته ومغرور اولميه دين ودولت وناموس سلطنت ورعيت ومملكته خلل
ويرن افعال واحوالدن پادشاهده بروضع غيررشيد مشاهده ايدرسه اعادهٔ
عادت حميده ايچون بذل همت ايليه صداقت واستقامت و رأى وتدبيرده اصابتى
اوجات كالده دخى اولورسه تعداد حسناتدن احتياط وتحميل جميله دن احتراز
ايليه عواطف عليهٔ خسروانى اولان زعامت و تيمار و مناصب صغار وكبارى
برفحواى * ان الله يامركم ان تؤدوا الامانات الى اهلها * ارباب استحقاقه اعطا ايليه
صلح وصلاح ايله حصولى ممكن اولان امرده جانب صلحى قويوب پادشاهى
جنك وحربه تحريص ايله اتلاف خزينه وتخريب بلاد واضاعت نفوس عباد
ايتميه علما و صلحايه رغبت و رعايت ايليوب استجلاب دعاى خيرايليه التى شيئه
دخى محتاجدركه هروجهله ممدوح الفعال ومحمود الخصال اوله (اولا) متيقظ
اولوب برعمله نيت ايتدكده قبل المباشره وجه مخرجن ملاحظه ايليه اول كارك
حصولى سلامت ايله متيقن ايسه قوه دن فعله كتوره عاقبتى برفساده بادى
واختلال دين و دولته مؤدى اولورسه تركنى اولى كوره (ثانيا) علم كه لازمهٔ دين
و دولت اولان امورى احاطه دن عبارتدر تحصيل ايليه تاكه خفاياى اشيامرات
ضميرنده هويدا اوله (ثالثا) شجيع و پردل اولوب امور غير مخوفه دن هراسان اولميه
(رابعا) صاحب صداقت اوله تاكه خلقه اعتماد كلى كله (خامسا) برفحواى
لكل وقت ادب هرحالده ادبه رعايت ايليه (سادسا) امين اسرار اوله خصوصا
اسرار پادشاهى هروجهله اخفا اولنه كه آخر عمره دك مستور ومكتوم
قاله

﴿ لمنشئه ﴾

بحمد الله بو اوصاف جميله صاحبى حالا
وزير اعظم واكرم على پاشاى عادلدر

عظام و وزرای ذوی الاحترامه جمله‌ٔ واجباتدن ایدیکی مستغن عن البیاندر خصوصا زمرهٔ فقرای مدرسیندن مغدور و بیکس اولنلرك نظام احوالنه نكاه انداز التفات اولوب تلافیٔ مافات ایله مكافات ایتمك باعث نیل مرادات وسبب دخول جناندر

❋ لمنشئه ❋

(علمای کرامه لطف و کرم ❋ اولدیجون باعث حصول مراد)
(پادشاه جهانه لایقدر ❋ ایده لطف ایله انلری دلشاد)
(کایلشدر بو زمرهٔ یی اسلاف ❋ التفات و نوازشه معتاد)
(حمد لله جناب احمد خان ❋ اوشه‌کا منجش و پاك نژاد)
(علمایه ایدوب نوازشلر ❋ لطف و احسانن ایلمکده زیاد)
❋ حق تعالی صفای خاطر ایله ❋
❋ ایلیه عمر و دولتن مزداد ❋

❋ درذکر کتاب ❋

اصحاب قلم و ارباب حساب و رقه رعایت واهل ومستقیم اولنلره رغبت اولنمالودر زیرا سیفد قلم وضبط ایراد ومصرفه حساب ورقم لازمدر علی الخصوص تراوش كلك معجز بیان منشیان سنجیان روشان ایله تقریر ونكارش خامهٔ عبارت پردازان حسان منشیان ایله منتظم سلك حسن تعبیر اولان نامهٔ همایون پادشاه سلیمان سریر متمم ومكمل محسنات سلطنت جهانکیر ایدیکی محل ریب وکمان دکلدر و یقال السیف والقلم حاکمان فی جمیع الاشیاء ولولا السیف والقلم لماقامت الدنیا و بالجمله قریب و بعیدده اولان هر انسانك رأیی قلم ایله معلوم اولور زیرا عمر انسانی هر نقدر بسیار ومجرب روزكار اولسه كتب و دفاتره نظر ایتمدکجه خاطرده هیچ شی برقرار اولماز تمام توصیف کتابده بیورمشلردرکه ❋ فینبغی ان یکون الکاتب فاضلا عالما بالعلوم الشرعیة والادبیة و المعانی والبیان والبدیع والشعر والقوافی والسواجع والسیر لاسیما التواریخ ❋ واحوال اسالیب ملوك السوالف حقا که بومقوله ذوات معارف کسترنوادر دهر و فرائد عصردن اولوب زینت افزای

فر پادشاهی ایدیکی جای شبهه دکلدر بحسب الصوره حقیر وفقیردخی اولورسه اعراض اولنمیوب رعایت واکرام والتفات اولنمالودر هر پادشاه دل اکاه که اوصاف مزبوره ایله متصف خدمهٔ کرامه مالك اوله مظهر عواطف پروردکار ایدیکی بی ارتیابدر

﴿ لمنشئه الفقیر ﴾

بحمد الله شهنشاه جهان سلطان احمد خان
بو اوصاف جمیله اهلن ایتدی جمله استخدام
روا جن بولدی کالای هنرایام عدلنده
سراسر اولدی ارباب معارف مظهر اکرام
سرای سلطنت ذات شریفیله اولوب معمور
بنای ملك و دولت بولدی تدبیریله استحکام
فلك بیك ییل دخی دورایلسه وفق مراد اوزره
کورلمز بویله ایام شریف معدلت فرجام
که هر کس ساحهٔ لطفنده منزل بولدی کام الدی
فقط سرکشته قالدی تیه غمده تائب ناکام
ایریشور اولدخی برخطوه ایله صحن مقصوده
اید رلرسه اکرحال پریشانندن استعلام
خطالردن خدا حفظ ایلیوب ذات همایونن
همیشه ایلیه رونق فزای کشور اسلام

﴿ فصل سابع درذکر امر بالمعروف ونهی عن المنکر ودرجات احتساب ﴾

امر ونهی علمایه واجبدر زیرا دین اسلامه عون ونصرتدر فاما عند البعض آمر وناهی اولانه عدالت شرطدر زیرا نفسنی اصلاحه قادر اولمیان غیری اصلاحه صالح اولمز دیمشلر اما جمهور علما احتسابه شرط عصمت اجماع امته مخالفتدر زیرا عصمت شرط اولسه امر ونهی بابی منسد اولوردی ماعدای انبیا خود معصوم دکلدر دیمشلردر بعضلر دخی احتسابه اذن امام شرطدر آحاد ناسه احتساب

لازم دكلدر ديمشلر ايمدی امر ونهيك طريقی بيلملیدر اولامنكر بلا تجسس
ظاهر اولمق كركدر يوخسه خانهٔ دربسته‌سنده سترمعصيت ايدن مبتلای ذلاتی
تجسس وعيوب ناسی تحسس منهياتندر امابلا تجسس ظاهر اولسه كورن مؤمنه
نهی واجبدر نهی ايتمسه اثم اولور زيرا رضای معصيت معصيتدر ولكن علماء دين
نهی واحتسابده درجات تعيين ايتمشلردر (درجهٔ اولی) منكری رفقله اعلامدر
(درجهٔ ثانيه) وعظ ونصيحت ايله منع ايتمكدر (درجهٔ ثالثه) غلظت وخشونت ايله
تقريع وتوبيخدر (درجهٔ رابعه) مواعيد وعيد ايله تخويف وتهديددر
(درجهٔ خامسه) تحقيق وعيددر كه اجرای حد شرع مجيددر (درجهٔ سادسه)
سياست وعقوبتدر كه سلاطينه مفوضدر زيرا هركس اكا جرات ايتسه
باعث فتنه در بناء علی ذلك احتسابه اذن امام شرطدر ديمشلر اكرچه عصمت شرط
دكلدر ولكن محتسب اولا كندو نفسنی اصلاح ايتمك شرطدر زيرا نهی ايتديكی
منكری كندو دخی مرتكب اولسه (اتأمرون الناس بالبر وتنسون انفسكم)
قول كريمنده اولان توبيخه داخل اولور پس هركسده اصلاح نفسه لياقت اولمديغی
اجلدن شريعت مطهره‌نك وضعی ايجاب ايدوب معروفی امر ومنكردن نهی
و زجر اقتضا ايلدی وهوای نفسه تبعيت ايله احكام شريعته اطاعت ايتمين
ارباب غوايتی سياسته قادر برسلطان قاهرك وجودی لازم كلديكه (وانزلنا الحديد فيه
بأس شديد) معنای مجيدنی اجرا ايله اصلاح نفوس اشقيا ايليه پاك عقيدت اولان
اخيار امته برخوای * هدی للمتقين * كتاب وسنت بدرقهٔ راه هدايت اولور كتاب ايله
هدايت ياب اولميان اهل شقاوته هيبت سيف وسياست وخشيت قهر سلطان
ذی مكنت مانع شقوت وشناعت اولور فلهذا وجود سلاطين وجه ارضده
ظل خدا وسبب اسايش برايا اولوب حقيقتده آمر وناهی انلردر اطاعتلری جمله‌يه
واجب در فرمان جهان متاعلرندن روكردان اولوب سوئيت و بغض
وعداوت ايدنلر بای حال مظهر قهر وعتاب ومستحق غضب رب الارباب اولمق
مقرردر علماء امت ومجموع اهل سنت پادشاه جواره دخی دعای عليهی تجويز ايتيوب
كندو سوء حالندن استغفاره اشتغال ايتسونلر ديمشلر

المنشئه

﴿ للمنشئه الفقير ﴾

﴿ ظل حقدر پاد شاه دین پناه ❊ عالمه اولدرو یرن حسن نظام ﴾
﴿ فرضدر خلقه دعای دولتی ❊ بویله فرمان ایلدی فخر الانام ﴾
﴿ مستجاب اولان دعای مسلمین ❊ ادخار ایتسون ملوك ایچون مدام ﴾
﴿ حق تعالی پاد شاه عالمك ❊ دولت واقبالن ایتسون بردوام ﴾

﴿ موعظه ﴾

بو مجموعهٔ عبرت اتماده احوال دنیایی انشاء (الدنيا مزرعة الاخرة) مفهومن انها ایچون ایدی لکن بالمناسبه بعض مواد کتب واملااولنمغین برفحوای (الكلام يجر الكلام) مستتبع اولوب اطنابه مؤدی اولدی

﴿ مصراع ﴾

(جمله سوزسو یلندی امامدعاسو یلنمدی) خلاصهٔ کلام اقصای مرام بودر که ذکراولنان ابرار واخیارك اخلاق حمیده واوصاف جمیله‌لری ایله تخلق واتصافه سعی واهل سنت وجماعتك اثرینه اقتفا اولنوب (حاسبوا قبل ان تحاسبوا) امر عالیسنه امتثالا هر بار نفسنی محاسبه‌یه چکوب هیچ بر نفس مکر نفسدن غافل ونعم دنیویه‌یه فریفته ومائل اولمامق کرك زیرا نعمت دنیا باعث شقوت اولمازسه نعمتدر شویله که قلبی شکر نعمادن غافل وماسوایه مائل ایلیه صورت نعمتده نقمت وحقیقتده استدراج وعقوبتدر پس ایمدی دائما شکر نعم پروردکاره درکار وسیأت نفسدن خلاص ایچون استغفار ایله اوقات کذار اولمق کرك و برمصداق (ما اصابك من حسنة فمن الله) (وما اصابك من سيئة فمن نفسك) هرنه حسنات واقع اولورسه حقك فضل وعنایتی وهرنه سیأت صدور ایلسه نفسك شأمتی بلك کرك فی الحقیقه اکر دنیاده چکلن جور ومحنت واکر عقباده اصابت ایدن الام وعقوبت نفسك شأمتی مثلا دنیاده جنایته کوره حداورلمق و بونك امثالی نکبت ومشقته مبتلا اولمق وحقوق وترك صلواة ومنع زکواة واکل ربا وسفك دما و بومثللو سیأت ایله مستحق عقوبت عقبی اولمق نفسك مکتسباتیدر ایمدی فرصت الده ایکن تیقظ وانتباه اوزره اولوب حق تعالینك احسانی اولان خلعت انسانیه‌نك قدر وقیمتی بلملودر یوخسه

شول روزحسرت ونداتده كه (ياحسرتى على مافرطت فى جنب الله) ندامتى ظاهراولدقده كيمسه دن فائده اولماز دنياى بى طائل ظل زائل وخيال باطل ايدوكن بيلوب (كن فى الدنيا كانك غريب اوعابر سبيل وعد نفسك من اصحاب القبور) مفهوم منيفيله عمل اولنمالودر نتيجه حاوية عميقة دنيادن قضاى پهناى انيقة ملكوته عروج حبل شريعته تشبثدن غيرى ايله ميسر دكلدر

﴿ رباعى ﴾

﴿ چنك در كفتهٔ قرآن و پيمبرزن وبس * كانجه قران وخبرنيست فسانست وهوس ﴾
﴿ اول وآخر قرآن زچه باامد وسين * يعنى اندر ره دين رهبر تو قرآن بس ﴾

﴿ لمنشئه الفقير ﴾

﴿ كار دنيا بنم كوزم نورى * ظل زائل خيال باطلدر ﴾
﴿ اخرت فكرنى ايدر دائم * اولكه دنياده مرد غافلدر ﴾
﴿ ايتمز اميد امتداد بقا * كه بيلور برخرابه منزلدر ﴾

﴿ فصل ثامن درمذمت دنيا ﴾

بوجهان فانيدن اوزكه برجهان جاودانى واردركه انسانك عاقبت رجعانى اول جهاندر راهى مرك ومنزل اولى قبردر اسباب زندكانيسى اعمال صالحه دركه بوجهانده تدارك اولنمغه محتاجدر زيرا افراد انسان بوجهانه تحصيل علم وعرفان وكسب براحسان ايچون كوندرلمشدر كما قال الله تعالى * وما خلقت الجن والانس الا ليعبدون * دنياى فنا پايان براى امتحان نمايان اولمشدر كه يوم ميثاقده الست بربكم خطابنه قول بلى ايله جوابده اتفاق ايدنلر عهده وفا ايدرلرمى يوخسه نسيان ايله كمكشتهٔ راه طغيان و پسماندهٔ نقض و پيمان اولورلرمى عيان اوله وارسال رسل وانزال كتبدن مراد حق عامهٔ انامى دنيادن ترهيب وسعادت عقبايه ترغيب ايچوندر زيرا مشقت اخرت ابدى وعزت ودولتى دخى سرمديدر دنيا قبل الموت اوان حياتده اولان حالاتدن عبارتدر كنيه سى ابوا الفنادر دنائتدن اعتبار اولنور سه دنى وسافل فانى وزائل معناسنه در وقرب معناسنه اولان دنودن اعتبار اولنور سه قريب وعاجل ديمك اولورليلك نهاره ولوجى كبى دنيانك دخى آخرى عقبايه منتهى اولوب

انأفانأ احرايه قريب اولدوغی ایچون ارباب هدایه دنیا منازل اخرادن برمنزلدر
عقلا عبادت حقه تقویت ایچون کسب حلال وطیبه دقت وقدر کفایته قناعت
واغنیا خیرات وحسناته رغبت وجلب قلوب عباد اللهه همت ایله دنیایی مزرعهٔ اخرت
ایتمشلردر اما جهلا کمال حرص وشهوت ایله دنیانك جمع وتکثیرینه رغبت ایدوب
سعادت اخرویه دن محروم قالمشلردر شیخ عطار وصف دنیاده بیورمشدر

﴿ رباعی ﴾

﴿ بدنیا دل نه بندد هرکه مردست * که دنیا سرتسر اندوه ودردست ﴾
﴿ بکورستان نظر کن تا ببینی * که دنیا همنشینا نراچه کردست ﴾

﴿ فصل تاسع درذکر احوال جنین در رحم مادر ﴾ .

چونکه نطفه صلب پدردن سفر ورحم مادری مقرایلیه نطفهٔ مردوزن ممتزج
ومختلط وبرشکل مستدیرمانند بیضه مجتمع وبربریله متحد اولوب اول بیضه
اولا بیاض سود کوبیکی کبی اولورکه استحالهٔ مز بورهیه رغوه ومرتبهٔ زبدیه
تعبیر اولنور ومرتبهٔ مزبوره ده تحریك قوهٔ مصوره ایله نقطهٔ ثلثهٔ دمویه ظاهر اولوب
بریسی وسطده مستقر اولورکه محل دلدر بریسی جانب یمینده اولورکه محل جکردر
ونقطهٔ ثالثه بو اسلوب اوزره برشکل مثلث ایکی نقطه میانده فوقانی قرار طوتارکه
محل چشم ودماغدر وبوندنصکره محل سره ده برنقطهٔ دمویه ظهور ایدوب
نافه معین اولور وبو حالتده اول زبده دورك اوزرینه دومان کبی بربخار جوکوب
اورمجك اغندن اینجه برپردهٔ رقیق اولوب صورت جمعیت انسانیه یی تفرقه دن
حفظ ایچون احاطه ایدر واعضادن ابتدا هویدا اولان دلدر بعضلر چشم
ودماغ در بعضیلر دخی دهاندر دیمشلر وبالجمله حالت اولی ده نطفه وجه
مشروح اوزره شکل پذیر اولوب حالت ثانیه ده درون شکمده اولان جلد رقیق که
اکه صفاق دیرلر نطفیهٔ زبدیه اوزرنده حاصل اولان نقطهٔ دمویه چوککندن
تکون ایدن کوبکدن استحالهٔ مخصوصه ایله صورت سرهیه مستحیل اولور
وحالت ثالثه ده علقه اولور علقه دم غلیظ دیرلر وتاء وحدت ایله علقه برپاره
اویوشق ومختلمش قانه دیرلر وحالت رابعه ده علقه مضغه اولور

بو در پس مدت مزبوره ده خوارج واعضای جنین تسویه قرین اولدقده روح حیوانی قبولنه مستعد اولوب صورت انسانیه اتمامه ایریشور کما قال الله تعالی *لقد خلقنا الانسان من سلالة من طين ثم جعلناه نطفة فی قرار مكين ثم خلقنا النطفة علقة فخلقناه العلقة مضغة فخلقنا المضغة عظاما فكسونا العظام لحما ثم انشاه خلقا آخر فتبارك الله احسن الخالقين* وحكمت الهيه دندر كه ارحام امهاتده اولان نطفهٔ انسانیه یه پدر ومادرندن بعض حالت اثرا ایدر مثلا حین وقاع واوان اجتماعده اثنای نزول نطفه ده پدر ومادردن بعض صفات ونیات حسنه و یاخود اقوال وافعال مستحسنه وجوده کلسه اول خیرك اثری نطفه یه سرایت ایدوب رحمده انکله پرورش بولور وحین تولدده سعادت ایله وجوده کلوب ولد سعادتمند حسناته رغبت ایله صلحای امتدن اولور فاما زمان مباشرتده وآوان نزول نطفه ده پدر ومادردن افکار فاسده واثار کاسده و یاخود اهل حقه انکار وعداوت و بونك امثالی طغیان وغوایت تبادر ایلسه کذلك نطفیه سرایت ایدوب متولد اولان ولد معصیت و شقاوت ایله متصف اولور والدینك برندن حسنه و برندن سیئهٔ صدور ایلسه نطفه حسنه وسیئهٔ ایله ممتزج اولوب مولود دخی شقاوت وسعادت میاننده متردد اولور تربیه یه مصادفه اید رسه ظلمات شقاوتدن خروج ونور سعادته عروج ایدوب * السعيد من سعد فی بطن امه والشقی من شقی فی بطن امه والشقی قد يسعد * حدیث شریفیله بو معنایه دخی اشارت بولنوب بو ذکر اولنان حال لوح قدرده مماثل اولور مولود مزبور جای مضیق رحمدن فضای وسیع دنیایه کلدکده مجموعهٔ انسانیه نك اتمامی حد بلوغده اولور که اکا بلوغ جسمانی دیرلر اول مرتبه یه رسیده اولدقده عنایت باری تعالی رهبر و یاری اولورسه تکمیل کمالات انسانیه ایچون تربیهٔ علمای دینه داخل اولوب احکام شرعیه ایله تزیین صورت اسلامیه ایدوب حرکات وسکنات وکلمات و معاملاتی موافق شریعت نبویه اولور بعده توحید افعال وصفاته ارشاد ایلین تربیهٔ ابرار واخیار ایله تحصیل اخلاق حمیده ایدوب اطوار وافعال واعمال واحوالی مطابق طریقت محمدیه اولوب راه مستقیم یقینده ثابت قدم و راسخ دم اولور اما

عياذاًبالله تعالى مظهر عنايت اولمازسه روح بدندن خروج ايتدكده حق تعالى
بيلور كه نه حاله كرفتار اولور (مصراع) مدد الله مدد عون وعنايت سندن ❊ ربنا
آتنا في الدنيا حسنة وفي الاخرة حسنة وقنا عذاب النار ربنا فاغفر لنا ذنوبنا وكفر
عنا سيأتنا وتوفنا مع الابرار ❊

موعظه

رتبۂ انسانيه يه واصل وتحت تكليفه داخل اولدقده هدايت وضلالت ازليدر
لوشاء الله ما اشركنا ديو سمت جبر اندازجبره كيدنلردن اولميوب ❊ كل ميسر
لما خلق له ❊ معناسن ملاحظه ايله توبه وانابت وامر شريعته متابعت ايلمك كرك
يوخسه فرصت فوت اولدقدنصكره حسرت وندامتك مقدار ذره منفعتى اولماز
مقبول اولان قبل اتيان الايه غيبه ايماندر حين احتضارده احوال آخرت اشكار
اولدقده ايمان وعملك نفعى يوقدر زيرا حالت غرغره ده باب توبه منسد اولور
اول حالده اولان ايمانه ايمان يأس ديرلر حالت احتضارده اولان كيمسه نك
انديشه سى نه مال وملكنه ونه اقربا وفرزندنه ونه فقر وغناسنه در بلكه خاطره
وافكارى آيا بوجان بدندن مفارقت ايتدكده عجبا نائل روح وريحان ويا خود
داخل جحيم نيران اوله جقميدر غمنده در

بيت

(بو واقف غيب اولسه بلدرسه بكا اني ❊ بن نيجه ويرم ايا حق حضرتنه جاني)

مناجات

اى كريم وغفار ورحيم وستار غفلت جهالت ايله مرتكب معاصى اولوب نفسيمزه
ظلم ايتدك لطف وكرمكدن رجا ايدرزكه سيأتمزى عفو ومغفرت وتقصيراتمزى
محض فضل واحسانكله ستر ايدوب فعله كلين طاعاتى ايتمش يرينه طوت الهى شفيع
المذنبين نبى محترم محمد المصطفى صلى الله تعالى عليه وسلم حرمتنه عنايت بيوريلان
خلعت ايمانى قامت صدق وايقانمزدن خلع ايتميوب طريق مستقيم اسلامده
ثابت قدم ايله ودنيا وعقباده زمرۂ صلحا واتقيادن دور ايتمه

معجون وجود انسان ایکی شیدن مرکبدر بریسی کالبد عنصریدر که بدن تعبیر
اولنور چشم ظاهرانی ادراکه قادردر و بریسی باطنیدر که چشم ظاهره جلوه کر
اولمیوب نور بصیرت ایله کوریلور انك تعریفی کاه نفس وکاه روح وکاه قلبدر
سعادت و شقاوت اکا مخصوصه در اما حقیقتر وحدن اخباره شریعت
مطهره ده رخصت یوقدر زیرا اخباره دخی امکان اولمیوب لسانله تفهیم
مشکلدر ولکن محققین توصیف روحده قابل تعبیر اولانی بویله تحریر ایتمشلر که
خواجهٔ عالم صلی الله تعالی علیه وسلمدن طائفهٔ یهود ماهیت روحدن
سؤال ایتدکلرنده* و یسئلونك عن الروح قل الروح من امر ربی و ما اوتیتم
من العلم الا قلیلا * قول کریمی نازل اولدی زیرا روح عالم امردن اولمغله
عالم خلق اولان حس وشهادت ایله معرفتی میسر دکلدر اما بعضلر قدیم و بعضلر
عرض دیو غلطه دوشمشلردر روح ایسه ابدیدر لکن حادث اولوب ازلی دکلدر
بو تقدیرجه نه قدیم اولور نه عرض بعضیلر دخی روحی جسم وهم ایتمشلردر جسم خود
قابل تجزی وقسمتدر روح ایسه قسمت وتجزیدن مجرددر لکن قسمت پذیر اولان
بر روح دخی واردر که قسمتدن عری اولان روحك غیریدر اول روحده انسانله
حیوان مشترکلردر پس من حیث الاعتبار نوعینه منقسم اولوب برینه روح حیوانی
وبرینه روح انسانی تسمیه اولنمشدر وروح حیوانینك منبعی جانب ایسرده اولان
لحم صنوبریدر که اغذیهٔ مأکوله نك الطف لحم صنوبری یه داخل واندن بردم
رقیق حاصل اولور که اکا سویدای دل دیرلر واول دم اصفانك حرارت غریزیه سندن
بر بخار لطیف متصاعد اولوب وساطت عروق وضوارب ایله اول بخار لطیفك
کیفیتندن قوای بدنیه متأثره ومتحرکه اولور و دماغه صعود ایتدکده حرارتی
اعتدال بولمغله قوهٔ سامعه و باصره ولامسه وقوهٔ نطق وذائقه حصوله کلور
واکر عروق وضوارب بدن برینك ممر جریاننده برعارضه واقع اولوب اول بخارك
راه صعودنه سد اولسه اول جانبده اولان اعضا حرکتدن ودم وعروق
جریاندن قالوب فلج واقع اولور واطبا علاجده تدبیر قیلور پس مدتمدیده وطویله
ویاخود بعض بواعث سادهٔ شدیدهٔ غیرمزیله ایله لحم صنوبری یه برودت غالبه

اولدقده تناول غدادن كسته اولوب اعتدال مزاجه اختلال كلور وقواى بدنيه
افاضـۀ انوار بخار لطيفـدن بى بهره اولوب حس و حركتدن قالمغـله فلج كلى
وقوعه كلوب حالت مزبوره يه موت طبيعى تسميه اولنور ومزاج اعتدالينك بواعث
اختلالنى ايرادايدن ملكه ملك الموت ديرلر وموتۀ مزبوره بى موت حيوانى ايله
تعبيرايدرلر اما قلب ايله تعبيرايتدكلرى روحدن حيواناته بهره اولميوب محل نورايمان
ومهبط اسرار عرفان اولان اول روحدركه نه جسمدر نه عرض بلكه امر ربانى
ونفخ سبحانى اولان برنور مجرد شعشعانى دركه انك ماهيتى زبان ايله بيان داخل
دائرۀ امكان اولميوب چشم سرانى ادراكه قادر دكلدرا كاموت ايله عدم تطرق ايتمز
* قل الروح من امر ربى * ايۀ كريمه سندن اوزكه ايله تعريف اولنماز

فصل ثالث درذكر عزرائيل عليه السلام و كيفيت قبض كردن ارواح را

عزرائيل عليه السـلام اقواى ملائكۀ كرامدن اولوب تخمير طينت ادم ايچون
زميندن خاك اخذينه مأمور اولمغـين قبض روحه دخى مأمور اولدى اولبابده
اكابر معرفت حصوله كلمشدركه شرحى حد امكانده دكلدر زيرا هر جنسك روحنى
قبض ايتدكده اول جنسك حالنه انسب برصورت ايله ظاهر و بعض اشخاصه
صورتدن مجرد بساطت ايله باهر اولور مقابلۀ روحده اول صورت ايله مرئى
اولدقده روح اكا من حيث التعلق تعشـق ايدوب جسـددن خروج ايدر مثلا
اهل تقوايه صورت حسنۀ انبيا واوليا وملائكۀ اصفيا ايله نمايان اولور وارباب فسق
وهوايه انواع صور مرعوبه ايله كورينور وطيوره صورت بازى وعقاب وشكل
ذابح وصياد ايله ظاهر واكر بسيط غير مرئى ايله هويدا اولورسه مؤمنينه روايح طيبه
وفجار وفاسقينه روايح مهلكه كيفيتى ايله باهر اولور ابرار واخيار اول رايحـۀ طيبۀ
راحت افزانك صفـاسندن اوج عليينه جولان ايدر وفسـاق وفجار رايحۀ سميه
اذاسيله جان و يرر وروح جسددن بعد الخروج برزخده مانند خواب نائم صور
مكتسبه سيله معزز و ياخود معذب اولوب عرض اكبرده واقع اوله جق احوالنك
انموذجى وعالم برزخ اخرتك مرآتى واقع اولور

فصل رابع درذكر قبر و برزخ

قبرده اولان عذاب وسؤال متحقق الوقوعدر انكاره مجال يوقدر * يثبت الله الذين
امنوا بالقول الثابت * قول كريمى ايله سؤال قبره اشارت بيورلمشدر ودخى * النار
يعرضون عليها غدوا وعشيا ويوم تقوم الساعة * آية كريمه سى عذاب قبر
و برزخه دلالت واضحه در عذاب قبرك اسبابى بسياردر اعظم اسبابى دنيايه
محبت ايلمك و يلان سويلمك وامانته خيانت ونميمه وغيبت و بدنه بول بولاشدرمقدر
فلهذا رسول اكرم صلى الله تعالى عليه وسلم كمال احتراز ايله امر ايدوب * استنزهوا
من البول فان عامة عذاب القبر منه * بيورمشلردر ابو الليث رحمة الله تعالى عليه
بيورمشلركه عذاب قبردن خلاص درت شيئه ملازمت ايله اولور برى صلاته
مداومت و برى اعطاء صدقه و برى تلاوت قرآن و برى دخى ذكر
وتسبيحه ملازمتدر بونلرك هر برى قبرى واسع ومنور ايدر وفى فضائل اية الكرسى
قال رسول الله عليه السلام * من قراء آية الكرسى مرة صرف الله عنه الف مكروه
من مكروه الدنيا والف مكروه من مكروه الاخرة ايسر مكروه الدنيا الفقر وايسر
مكروه الاخرة عذاب القبر * بين العلماء عذاب قبرده نيجه كلمات واقع اولوب هر برى
كندو قولنى تقويت ايچون بر دليل وسند ايراد ايلمشدر اما مختار اولان بودركه
ميتك روحى قبرده جسده دخول ايله قالقوب اوتورر سؤال وحساب روح ايله
جسده معا واقع اولور روح موتى ايچون خيردعا و بعض خيرات ايدوب ثوابنى
اهدا ايله عذاب قبرك تخفيفى بياننده نيجه احاديث شريفه وارد اولمشدر
جمله سى بعد الموت نفسك بقاسنه دلالت ايدر ونفوس ناس برزخده وحشرده
بر برينه بحسب الاعمال والاحوال مختلطه اولوب لكن حق سبحانه وتعالى عبادنك
بعضنه حكمتيله و بعضنه قدرتيله معامله ايدر حكمتيله معامله بيوردېغى عبادنك
دنياده اولان كسب و عملنك حقيقتى برزخده صور متناسبه يه منقلب اولوب معانئ
سيأت وحسناتنك مشاهده سى ايچون صور مختلفه خلق ايدر وعبد كاسب كندو
ايچون احضار اوانان صور مكتسبه يه منتقل اولور مثلا صوم وصلوة وحج وزكات
وتسبيحات وتهليلات و بونك امثالى حسناتنك صور متناسبه سنى مهيا بولوب برعمل
جميلك صورتندن برعمل جميل صورت حسنه سى مشاهداتنه انتقالدن خالى اولماز

صور مكتسبه نك حسن و بهجت ونورانيتى ذلك العمله اولان اجتماع خواطر وحسن مقاصد ضماير وخلوص نيت وقدر طاعت حسبنجه اولور وقبح صورت دخى اعمال سيئه واخلاق رديه ده اولان توغل وانهماكنه كوره متجسد اولور وطاعت ايله معصيت بيننده مذبذب اولان ايچون كاه نورانى وكاه ظلمانى صور مختلفه عرض اولنوب صورمز بوره يه انتقالدن خالى اولمز و بتواتر الانفعال حقايق امور شيأ فشيأ ظاهره وطامهٔ كبرى احد حكمين او زره باهر اولور اما جناب حق تعالى قدرتيله معامله ايدرسه عبد مز بور معانىٔ عملنده واقع اوليوب صورت قدرت معانيسنى مشاهده ايدر مثلا عبد عاصينك معصيتنى محض كرمى ايله مغفرت ايتمكله صورت طاعات شبهنه انتقال ايدوب الى يوم السؤال صورت حسنه دن برصورت حسنه و ياخود احسنه انتقالدن خالى اولماز زيرا عملده ناقص ايسه نيتى خالص ايدى نظر ايسه نيته در * كما قال عليه السلام * نية المرء خير من عمله * فلهذا * يحشر الناس على نياتهم * وارد اولمشدر وحق سبحانه وتعالى اجساد انبيا واصفيايى عرض اكل ايتمكه حرام ايدوب انلرك اجساد طاهره لرى الى يوم القيام تازه وطرى طورر كذلك لوجه الله تعالى قتيل فى سبيل الله تعالى اولان شهد انك واوليانك وطعامنه حرام وشبهه لو شىٔ خلط ايتميوب حلال صرف تناول ايدن اتقيانك ونفسنى احتسابله ميزان شر يعتده وزن ايدن اصفيانك دخى جسدى چورومز نور تقوى ومحبتدن بى بهره اولنلر بوحالى استبعاد ايدرلر

فصل خامس درذكر قيام الساعة ونفخ صور

قيامتك انواعى اوجدر برنوعى قيامت صغرادر كه هر كسك موت ايله واقع اولان قهر وفناسى كندويه قيامت اولور كما قال عليه السلام * من مات فقد قامت قيامته * و برنوعى قيامت وسطى دركه عند نفخ الصور الاول مقدمهٔ كبرادن اولان قيامتدر كه جميع ناسك ارواحى دفعهٔ واحده ده فجأة قبض اولنوب آسمان وزمين ومافيها اولان جميع اشيا هالك وفانى اولور وقيامت كبرى اولدر كه * ونفخ فى الصور فاذاهم من الاجداث الى ربهم ينسلون * فحواى كريمه سى موجبنجه ارواح اولين وآخرين صور اسرافيلدن خروج و بدنلو بدنلرينه ولوج ايتدكلرنده كفار

ومنافقين وعصات برمصداق * قالوايا ويلنامن بعثنا من مرقدنا* نوحه وانين
ايدرلروزمرهٔ مؤمنين وموحدين * هذاماوعدالرحمن وصدق المرسلون * ديوب
امر الهی جل شانه ايله عرصهٔ عرصاته كيدرلر سعدا كماللرينه لايق درجات جنانه
نائل واشقيا سيئه لرينه موافق دركات عقوبته داخل اولورلر وحالت مزبوره يه
قيامت عظمی تعبير ايدرلر زنادقه و دهريه وحكماء طبيعيهٔ غيرمليه انكار ايدوب
كافر اولمشلردر لكن انلری دخی كندو عقللرينه كوره الزام وتبكيت وافلاك
قديمدر فنا طاری اولماز ديدكلرين رد وتزييف ايچون كندو اساسلری اوزره وقوع
قيامتی علماء دين اثبات وتبيين ايتمشلردر حق سبحانه وتعالی قرأن كريمنده وقوع
قيامتی تحقيق ايدوب لكن وقتنی اخفا بيورمشدر اما قبل وقوع الساعه اشراط
ساعاتك امارات وعلاماتی بياننده وارد اولان احاديث شريفه ايله وقتنك
قرب مجيئنه استدلال اولنور وآيات بينات ايله متحقق الظهور اولان زلزلهٔ زمين
قبل الساعه اشراط قيامتدن اولان نفخهٔ اولی ده و بردخی وقوع طامه ده بعث
ايچون اولان نفخهٔ اخراده واقع اولور وصور اسرافيلك عدد ارواح قدر شعوب
وثقوبی واردر ارواحك جمله سی الی يوم القيام صورده محفوظدر امر الهی جل شانه
ايله اسرافيل عليه السلام بعث ايچون صوری نفخ ايتدكده ارواحك هر برينه اماكننده
واصل اولوب مجموع ارواح بی غلط وخطا بدنلو بدنلرينه تعلق ايدرلر واموات ايچون
ايكی برزخ واردر بريسی الی يوم البعث قبورده دروبريسی صورده در برزخ قبور محبس
اجساد و برزخ صور محبس ارواحدر ولفظ برزخ حاجز بين الشيئين معناسنه در
وقت موتدن قيامته دك اولان زمان آراسنه اطلاق اولنور صاحب قاموس من
مات دخله ديو تصحيح ايتمشدر وحشر دخی مجموع خلقك سؤال وحسابی حضور حقده
جمع اوله جقلرندن عبارتدر و برمقتضای كلام قديم ربانی زمين جامك روزجزاده حی
وناطق وشاهد افعال خلايق اولوب زبان فصيح ايله كردارجهانيانك ناقل اخباری
اولور كيفيت نطق زمينده اختلاف اولنوب ابو مسلم بو قوله ذاهب اولمشكه يوم سؤالده
هر كس جزاء اعمالنی كوروب سرايرضماير آشكار اولديغيچون كانه اسان حالله هر فردك
احوالنی سويلش اولور ومعتزله ديرلركه بعيددكلدر زمين جماد اولديغی حالده حق

تعالی زمینده اصوات مقطعهٔ مخصوصه ایجاد ایدوب حقیقتده متکلم وشاهد حق اولور اما جمهور اهل سنت وجماعت قتنده قبول حیاتیه بینه ونطقه زبان شرط اولمدیغی ایچون بویله تحقیق ایدرلر که خلاق جهانك قدرت تامهٔ بی پایانی زمینی حیوان ناطق وعاقل قیلوب اوزرنده اولان خلقك لسان فصیح ایله اعمال واحوالن خبر ویروب عصاتدن شکایت ومطیعلره ثنا ومحمدت ایله شهادت ایدر وحق سبحانه وتعالی طامهٔ کبرایی کتاب مبیننده بو زعددن متجاوز اسما ایله تسمیه ایدوب اولین وآخرین قبرلرندن طوروب حفاة وعراة میدان عرصاتده حیران ودمبسته قالوب کیسه دن کیسه یه درمان اولمیوب ملائکه صف صف قائم اولدقلری ایچون یوم قیامت تسمیه اولندی وجمیع انس وجن بر یره جمع اولوب بعد الحساب والسؤال (فریق فی الجنة وفریق فی السعیر) اولدقلری ایچون یوم الجمع ویوم الفراق دینلدی واوکوندن صکره اویله برکون دخی اولمامغله یوم عقیم ویوم عظیم (ویوم تبلی السرائر ویوم تقلب القلوب والابصار ویوم تشخص فیه الابصار ویوم لاریب فیه) بیورلدی واهوال قیامتدن خلاص انواع طاعتله میسر ایدوکن تفهیم ایچون هر قیامتی براسم خاصله توصیف بیوروب کاه صاخه وحاقه وکاه غاشیه وواقعه وقارعه وسارعه وکاه رجفه وزلزله ایله تعریف واول کونك عقوبتندن تخویف ایلدی طول یوم قیامت عظمی اللی بیك ییله معادل اولوب مواقف مختلفه واهاله احوال متباینه واردر اول موقفلرده اولان حساب وسؤال واحوال واهوال وکیفیت صراط ووزن اعمال وسائر اقوال وافعال روضة العلما واحیا العلوم ومشکواة الانوار وبدور السافره وکتب سائره ده تفصیل اوزره محرر ومرقوم واکثرناسه معلوم اولمغین بالمناسبه بومقدار بیان ایله اکتفا اولندی

﴿ موعظه ﴾

بالسکز قیامتك وقوعی اقرار کفایت ایتمز ودخول ناردن نجات ویرمز اصناف قیاماته تحصیل معرفتدن صکره هر برقیامتك عقوبتندن سبب نجات اولان طاعاتی خلوص نیت ایله عمله کتوروب تضرع ونیازه اشتغال ایتمك کرك طاعات نافعه کلمهٔ شهادت

وصوم وصلوة وحج وزكات وسائر ازكار لسانيه وعبادات ومجاهداتدر حضرت
مولاناقدس سره مثنوئ شـريفده التزام طاعت بدنيـه يه اشـارت ايدوب
بيورمشلر* من ازان روميكنم سر بر زمين * تا كواه من بود در يوم دين*

مناجات

* يارب دل خلق را برحمت جان ده * دردهمه رابصابری درمان ده *
* من بنده ندانم كه چه مى بايدخواست * داننده تويى هرانچه بهتران ده *

فصل سادس دروصف جهنم

يزيد رقاشـيدن مرويدركه بركون جبرائيل عليه السلام حضور سيد المرسلينده
بالمناسـبه اوصاف جهنمى كتب مطـولات حاوى اولديغى اوزره تقريره اغاز
ايليوب سوق كلام عصاة امتدن توبه سز فوت اولان ارباب كبايرك ناره دخولى
احوالنه رسـيده اولدقده فخر كائنات عليه افضل الصلوات غايت محزون اولوب
حجرهٔ شريفـلرندن اوچ كونه دك صلوتدن غيرى يره چقمايوب هيچ احده تكلم
ايتمديلر نماز ونيازه مشغول اولوب چشم مباركلرندن ريزان اولان قطرات اشـك
درربار ايله سجـده كاهى مالامال ايلـديلر يوم ثالثده حضرت فاطمة الزهرا
رضى الله تعـالى عنها حضور سعادتلرينه كلوب سبب حزن فراوانى اسـتقصا
بيوردقلرنده يافاطمه جبريل امين عليه السلام جهنمك بعض اوصافنى ذكر ايدوب
امت ضعيفه نك اهل كبائرى باب اولدن داخل نار اوله جقـلرين خبر ويروب
باعث حزن وانفعالم اولمشـدر ديو كلام جبريل عليه السلامى تقرير بيـورديلر
وقتاكه* وان منكم الاواردها كان على ربك حتماً مقضياً* اية كريمه سى نازل اولدى
جهنمى نجد وجهله دخى وصف ايدوب حرها شـديد وقعرها بعيد وحليهـا
حديد وشرابها صديد وكلامها هل من مزيد ديو لسان جبريلدن على التفصيـل
انبا واخبار ايتـدكلرنده قلب رقيق فاطمه تحمل ايده ميوب مغشيا عليها اولوب
دوشـدى مفيقـه اولدقده ليتنى لم اولد ديدى حضرت ابو بكر فرياد ايدوب
ليتنى كنت شاة ذبحونى يأكلونى ديوب حضرت عمر ليتنى شجرا اقطعونى ديدى
حضرت عثمـان ليتـنى لم اخلق حضرت على ليتـنى امى لم تلدنى ديو هر برى

كريهٔ

كريهٔ بسيار ايله بركونه كفتار ايدوب فرياد ايلديلر مالك بن سلمه ايسه النار النار
ديو فرياد ايله صحرايه دوشوب كتدى ونيجه كوندن صكره اصحاب كرام
جستجو ايدرك برجبل شامخده ناله وفغان ايدربولوب حضور رسالت پناهه
كتورديلر رضوان الله تعالى عليهم اجمعين خزنهٔ نيرانه زبانيه تعبير ايدرلر زيرا
لفظ زبانيه فتح زاوتخفيف يا ايله لسان عربده محتسب واعوانى وشرط
سلطانى يه اطلاق اولنوب زبانيلر دخى عصاتى ناره طرح ودفع ايتدكلرى
ايچون زبانيه ايله تسميه اولنمشدر زبن دورتمجى يعنى ايتى ويريجى معناسنه در
احوال قبيحه اصحابنى اعلايه عروجه منع واسفل سافلينه ردودفع ايتدكلرى
ايچون زبانيهٔ نيران ايله تعريف اولنمشدر امام قرطبى تحقيق اوزره خزنهٔ نارا كرچه
كثيره در امامن حيث الكلى ملكات دنيه اون طقوز عدده منحصر اولديغى كبى
زبانيه دخى من حيث الرؤسا اون طقوز عدددرهر كيم بسملهٔ شريفه مداومت ايلمه
بلطف الله تعالى انلردن امين اولورز يرا بسملهٔ شريفه ده اولان اون طقوز حرفك
هر برى برعالك اذاسنده واقع اولمشدر كما قال عليه السلام (من اراد ان ينجيه يوم
القيمة من الزبانية تسعة عشر فعليه بقراءة بسم الله الرحمن الرحيم)

﴿زمناجات ويسى مرحوم﴾

يا الهى شرف حضرت پيغمبر ايچون
سپرماهى ايكى پاره ايدن سرور ايچون

شب اسراده اولان سر مقدس حق
ليلهٔ قدرده كى وقت صفا كستر ايچون

خندهٔ حسن جهانسوزى ايچون صديقك
كريهٔ حضرت يعقوب بلا پرور ايچون

نور صديق نبى معدلت فاروقى
حلم عثمان وكرم كسترهٔ حيدر ايچون

اول ايكى دردل افروزينا كوش فلك
يعنى اول قرتى العينين شه حيبر ايچون

لطف ایدوب ایتدیکمز جرم وفساددباقه
مغفرت ایله مدد نار جحیمه باقه

فصل سابع درذکر حوض الکوثر

لفظ کوثر علی وزن فوعل کثرتدن اولوب خیر کثیر معناسنه در واحسان وعطاسی کثیر اولان رجاله دخی بین الاعراب کوثر دیرلر اما سورهٔ کوثرده ابن عطیه دن الکوثر القرآن والنبوة دیو تفسیر وابن اثیر دخی نهایه ده وجه مذکور اوزره تحریر ایلمشدر وبعض مفسرین سبب نزول سورهٔ کوثر دلالتی ایله کوثردن مراد فاطمة الزهرا رضی الله تعالی عنها دردیمشلر تحقیقی بوندن اقدم مرور ایتمشدر وتوصیف کوثرده وارد اولان احادیث شریفه یوزدن متجاوز ورواة احادیث اللی نفردن زیاده در مضمون منیفی بودر که کوثر جنتدن جریان ایدر بر نهردر که اندن ایچنلر ابدی عطشان اولماز بعضیلر آب کوثرك شربی صراطی عبوردن اولدر دیمشلر لکن کبار سلفك اکثری خصوصا قاضی عیاض علیه رحمة الفیاض حوض کوثردن اسقا صراطی عبوردن صکره اولدوغن ترجیح وبعد الحساب وقوعنی توضیح ایتمشلر حافظ بن حجر ایکی قولك بیننی توفیق ایلمشدر اهل سنت وجماعته مخالفت ایدنلر وجور وظلمی عادت وحق کتم وکبائری اشاعت واهل واقرباسنی تحقیر وتذلیل وشرع شریفه مغایر حرکت ایدنلر توبه سزموته مصادف اولورسه شراب طهور وکوثردن محروم ومطرود اولور (اللهم احفظنا من الزیغ والضلال)

فصل ثامن درذکر عفو ومغفرت وسعت رحمت ودخول جنت

(قال الله تعالی ❊ قل یاعبادی الذین اسرفوا علی انفسهم لاتقنطوا من رحمة الله ان الله یغفر الذنوب جمیعا انه هو الغفور الرحیم ❊ حق سبحانه وتعالی بیورر که حبیبم عصاة امتی فضل مغفرتمه دعوت وسعت رحمتم ایله بشارت قیلوب خبر مسرت ویرکه شونلر که اسراف علی الانفس ایتدیلر رحمت الهیه دن مأیوس اولمیه لر تحقیقا حضرت حق وفیاض مطلق عباد مجرمینك جمیع ذنوبنی مغفرت ایدر علی التحقیق غفور رحیمدر جل شانه اکثر مفسرین بو آیة کریمه کفر وطغیان وقتل نفوس وکثرت آثام ایله اسراف علی الانفس ایدن عاصیلر شاننده نازل اولدوغن روایت

ایتمشلر وبر روایتده حضرت حمزه رضی الله تعالی عنهك قاتلی وحشی
حقنده نازله اولمشدر تفسیر بحر العلوم وتذكرۀ حمدونیه ورياض الابرار ده
بعض احاديث متفرقه دن مأخوذ وانس بن مالك رضی الله عنه دن
بو وجهله مرویدركه جناب رب الارباب روز حسابده اهل محشری
بعد الحساب دوزخیلری دركات عقاب وبهشتیلری درجات ثوابه فرمان اثناسنده
قرق عدد رايات سعادات ايات احضار اولنوب مؤمنين ومؤمناتدن هر برفرقه
كندولره مخصوص اولان حسناته كوره برعلمك سايه سنده بواسلوب اوزره
جنات عالياته عزيمت ايدرلر اولا ابو البشر آدم صفی الله ثانيا نوح نجی الله ثالثا
ابراهيم خليل الله رابعا اسمعيل ذبيح الله اندنصكره يعقوب نبی ويوسف صديق
وخطيب الانبيا شعيب وموسی كليم الله وبرادر امجدی هارون وايوب صبور وداود
خليفة الله وسليمان امين الله وزكريا وولد محترمی يحيای معصوم وعيسی روح الله كه
اون بش عدد انبياء عظام عليهم السلام تمام اعزاز واكرام وتوقير واحترام ايله
عرصۀ عرصاته علی الترتيب المز بوردعوت وهر برينه برعلم نورطلعت تعيين اولوب
هر برينك سر سعادتنه نوردن برتاج وبرخلعت هدايت ابتهاج عنايت بيوريلوب
حاجيان ومعتمران ومستغفران وتائبان علم ادم عليه السلام وشكر كذاران علم نوح عليه
السلام وفقرايی اطعام ايدن اهل سخا علم خليل وارباب صدق وصفا واصحاب تسليم ورضا
علم اسمعيل واهل كريه وحنين علم يعقوب حزين وهوای نفسی ترك ايدنلر وغريبلر علم
يوسف واسلام ايچنده سفيد ريش اولان پيرلر علم شعيب واهل اخلاص علم موسی واخيار
وابرار علم هارون ودرد وبلايه صبر ايدنلر علم ايوب ومقر بلر وحق ايله حكم ايدنلر
علم داود وعادل اولان ملوك مؤمنين علم سليمان وحقه مشتاقلر علم زكريا وزهاد
مؤمنين علم يحيی وطلب حق ايچون سياحت ايدن اهل رياضت علم عيسی
عليهم السلام سايه سنده جمع اولنوب قرين حال عرش اعلادن برنور ساطع
الظهور ولمعان ايدوب اول نورك ايچنده ن لواء الحمد ايله مسمی برعلم رحمت انتماهو يدا
اوله كه طولی بيك ييلاق وعرضی بشيوز ييلاق اولوب باشی ياقوت احمر عمودی
زمرد اخضر وقبضه سی سيم خامدن اوله ونوردن اوج جناحی اولوب بری مغربده

علماء دين جمع اوله يكرمى اوچنجى عبد الله ابن مسعود سنجاغنده قران عظيم
تلاوت ايدن جمع اوله يكرمى دردنجى عم نبى حمزه سنجاغنده غزاده شهيد اولنلر
جمع اوله يكرمى بشنجى ابوذر غفارى سنجاغنده فقرا جمع اوله يكرمى التنجى بلال
حبشى سنجاغنده مؤذنلر جمع اوله يكرمى يدنجى ابودردا سنجاغنده رضاى حق
ايچون ترك خانمان ايدنلر جمع اوله يكرمى سكزنجى مهاجرين وانصار ايچون برعلم
نصب اولنوب اين السابقون الاولون خطابيله كسب اختصاص ايدنلر جمع اوله
يكرمى طقوزنجى علم اولياء الله ايچون نصب اولنوب * الا ان اولياء الله لا خوف
عليهم ولا هم يحزنون * قول كريمى ايله مخاطب اولنلر جمع اوله * ان الذين ينفقون
اموالهم فى سبيل الله ثم لا يتبعون ما انفقوا منا ولا اذى * نداسيله اوتوزنجى سنجاق
وضع اولنه * ان الذين تابوا واخلصوا دينهم لله * نداسيله اوتوز برنجى سنجاق
وضع اولنه * ان الذين اذا ذكر الله وجلت قلوبهم * خطابيله اوتوز ايكنجى سنجاق
* وان الذين فى صلوتهم خاشعون * خطابيله اوتوز اوچنجى سنجاق * وان الذين يمشون
على الارض هونا * خطابيله اوتوز دردنجى سنجاق * واين الذين لا يريدون علواً
فى الارض ولا فسادا * خطابيله اوتوز بشنجى سنجاق واين الذين تتجافى جنوبهم
عن المضاجع خطابيله اوتوز التنجى سنجاق * واين الذين يوفون بالنذر خطابيله
اوتوز يدنجى سنجاق نصب اولنوب واما من خاف مقام ربه ونهى النفس عن الهوى
تعريفى وصف شانلرى اولان زمره يه اوتوز سكزنجى سنجاق تعيين اولنه بعدازين
صحابهٔ كرام رضوان الله تعالى عليهم اجمعين ايچون اوتوز طقوزنجى سنجاق
تخصيص اولنوب امت مرحومهٔ مصطفويه دن اخلاق مزبوره تخلقنى اكتساب
ايدن هر بر فرقه سنجاقلرى التنه واروب مجموع رسل وانبيا توابعيله وصلحا واتقيا
متبوعلريله لواء الحمد فخر كائنات عليه افضل الصلوات سايه سنده جمع اولهلر علمدار
لواء الحمد امام على رضى الله عنه والويهٔ سائره نك علمدارى ملائكهٔ كرام اولوب
اصناف بهجت وسعادت ايله عرصهٔ عرصاته نهضت وجانب جنات عالياته عزيمت
ايليه لر فاما ذكر اولنان عباد خواصه مخصوص اولان رايات كرامت
اياتك سايه سنده جمع اولمغه كسب اختصاص ايتمين مذنبين موحدين عرصهٔ

عرصاتده غمکین قالمغله حاللرینه اغلاشوب (یاویلتا قدمضت مواکب الفائزین وبقینا بعدهم خاژین منقطعین فالنا من شافعین ولاصدیق حمیم) دیو ناله وانین ایدەلر یعنی رایات فوز وفلاح واصحاب خیر ونجاح کتدیلر بزایسه شأمت ذنوبدن میدان عرصاتده حیران وسرکردان قالدق نه صلحا واتقیادن اقربا واشنامز ونه برشفیع شفقت اتمامز وار که مددرس وچاره سازاوله دیو اولقدر فریاد وفغان ایدەلر که درون پرخونلرندن فوران ایدن سیلاب درد افتراق دریای جود کرم کریم علی الاطلاقی جرش وخروشه کتوروب رحمت ارحم الراحمین وکرم اکرم الاکرمین زمرهٔ مذنبین موحدینك عفوومغفرتنه اقبال ایتمکله ورای بطنان عرشدن برصدای صفابخشا صادر اوله که (وعزتی وجلالی انی حمیم من لا حمیم له وغیاث من لاغیاث له انا جار المتکبرین انا انیس المتوحشین) یعنی عز وجلالم حقیچون ای بیچارەلر غمکین اولمیه سز که خویش بی خویشان بنم شکسته خاطرلری جبرایدن بنم عنایتمدر متوحشینك انیسی وخسته کوکللرك جلیسی بنم رحمتمدر ای ملائکهٔ مقربین بو بی نوالر اوتوزطقوز سنجاقدن برنده مقروم اوی بولمادیسه بوکون اول روزلطف وعطادر که محض کرم وجودم اشکار وخزانهٔ فضل و رحمتم کشاده وبدیدار ایلیم ایمدی خاصة بنم فضل واحسانمه مخصوص برعلم رحمت احتواوار درکه طاق عرشده نهاده و بو طائفهٔ شوریده حال ایچون اماده اولمشدر وار وب اول رایت رحمتی عرصهٔ عرصاتده نصب ایدیکزکیم اول مذنبین خاطرشکستەلر بنم رحتم سنجاغی سایه سین پناه ایدینوب مظهر عفوومغفرتم اولەلر ملائکهٔ مقربین دخی فرمان ارحم الراحمین ایله اول لوای رحمت احتوایی عرصهٔ عرصاته کتورەلر اوزرنده خامهٔ قدرت ایله امهٔ مذنبهٔ و رب غفور یازلمش اوله منادیلرندا ایدەلر که هر کیم عمرنده بر کره کلمهٔ توحید ایله رطب اللسان اولمش ایسه تحت لوای رحمته داخل اولوب رو براه کلشنسرای جنان اولسون زمرهٔ مز بوره دخی اول قرقنجی سنجاغك التنه جمع اولوب حق تعالینك محض رحمتیله جنته کیدەلر جنات عالیاتك حق تعبیراوزره تقریری بیرون کنجایش حوصلهٔ تعبیر وتحریردر اوصاف کرامت اتصافی

کتب مفصلاتده نکاشتهٔ یراعهٔ تحقیق وتفصیل اولمغین بو مختصرده اراده امکان
اولمدی امام علی کرم الله وجهه حضرتلرندن مرویدر که ملائکهٔ رحمت
فوج فوج کلوب مؤمنلری جنته سوق ودلالت ایدهلر جمله دن مقدم حضرت
خاتم رسالت علیه افضل التحیه توجه بیوروب مقابلهٔ باب جنتده واقع درخت
سایه دارك تحتنده جریان ایدن ایکی چشمه سارك برندن غسل وبرندن نوش
ایدهلر بعدازان صنوف جنود ملائکهٔ کرام صف اندر صف قیام ایدوب تعظیم
واحترام ایله سلام ویرهلر کما قال الله تعالی (وقال لهم خزنتها سلام علیکم طبتم
فادخلوها خالدین) ابتدا حبیب خدا محمد المصطفی صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلری تشریف ایدوب بعده رسل وانبیا واولیا واصفیا
ومؤمنین وسعدا علی مراتبهم داخل جنت اولهلر دخوللری یوم جمعه ده واقع اوله
تنلرنده مویدن اثر قالمیوب جمله سی صقالسز حوب یوزلو سرمه لو کوزلو قویرجق
صاچلو بیقلری هنوز ذرلمش اوتوز اوچ یاشلو اوله فقرای صابرین اغنیادن
بشیوز ییل اول کیره صبور اولمیان فقرا قرق ییل اول کیره اوج بلوك طائفه
سائر اهل جنتدن مقدم کیره بری شهیدلر وبری شول مملوك اولان قوللر که
هم افندیسی کندودن راضی اوله وهم عبادت حقده تکاسل ایتمامش اوله
وبری کثیر العیال اولان فقرا وبر روایتده اوقات خمسه ایچون تجدید وضو ایدنلر
وسراده وضراده حقه حمد ایدنلر اوله رسل کرام نوردن منبرلرده وانبیاء عظام
تختلرده واولیا وشهدا واصفیا واتقیا کرسیلرده اوتوروب اول احد سرمدی
الصفات بلا واسطه مرحبا ای بنم خاص قوللرم دوستلرم مقبوللرم دیو خطاب ایلیه
وانواع اطعمهٔ جنت ایله ضیافت ایدوب هر برینه تمشرقات جلهٔ کرامت الباس ایلیه
بعده محبوس زندان نیران اولان عصات مؤمنینك خلاصنه جناب ارحم الراحمینك
عفوومغفرتی تعلق ایتمکله وساطت جبرائیل امین ایله استشفاعه اذن اولوب شفاعت
سید الانام علیه السلام دنصکره رسل فخام وانبیاء عظام واولیاء کرام وبالجمله
اهل جنتك خواص وعوامی بلغا ما بلغ شفاعتلر قیلوب عصاة اهل اسلامدن
جهنمده فرد قالمیوب جمله سی داخل جنان اولدقدنصکره حضرت اکرم

الاکرمین وارحم الراحمینك دریای رحمت بی کرانی خروشه کلوب عمرنده خیر ایشلمامش طاعت وعبادت ایلمامش قومی قبضهٔ محض کرمی ایله ناردن اخراج وجنته ادخال بیورب کفار ومشرکین وزمرهٔ منافقیندن غیری فردقالمیه دوزخدن جمله دنصکره آزاداولان کیمسه نك اسمی هناد وعلی قول جهنیه اوله حتی وعند جهنیة الخبر الیقین مثلی بوکا تلمیحدر

﴿ بیت ﴾

﴿ غرق ایدر عاصیلری برقطره آب مغفرت ﴾

وارقیاس ایت وسعت دریای رحمت نیدوکن ﴾

﴿ فصل تاسع فی ذکر زیاره اهل الجنة ربهم ورؤیتهم له ﴾

زوز جمعه ده اهل بهشت داخل جنت وهر بری بحسب المراتب مظهر عنایت رب العزت اولمغله رسل کرام علیهم السلامك ضیافتلری اولوب روزشنبه ملائکهٔ رحمت بهشتیلری ضیافته دعوت ایدوب دارالخلده عزیمت وآدم علیه السلامك مغتنم صحبت ومتنعم نعم ضیافتی اوله وروز یکشنبه جنت نعیمده نوح علیه السلام وروزدوشنبه فردوس برینده ابراهیم علیه السلام وروزسه شنبه جنت مأواده موسی علیه السلام وروزچهارشنبه دارالسلامده عیسی علیه السلام ضیافتلرینه دعوت اولنوب هر برینك نعم کوناکون مکرمتلرندن ذوقیاب اولهلر ویوم الخمیس حضرت ختم شرفنامهٔ رسالت علیه اکمل التحیة ضیافتنه دعوت اولنوب جنت عدنده خوان احسان فراوان فخر جهان ایله مستغرق عطیات بی غایت ومستنشق فوایح مسکیهٔ فیوضات بی نهایه اولهلر ویوم الجمعه زیارت جناب حق وضیافت جمال فیاض مطلقه دعوت اولنمغله مجموع رسل وانبیاء واولیاء اصفیا ومؤمنین اتقیاعتبهٔ علیهٔ باب سدره بالای وحدتسرای خاتم رسالتده جمع اولوب سید اولیا سند انبیا محمد مصطفی علیه من الصلوات الاوفی دخی بدرقهٔ طریقت وصلت اولوب دارالجلاله توجه وعزیمت ایدهلر وکروبیون ملکوت اعلی نورازهردن منابر وکراسی ونمارق وزرابی کتوروب رسل فخام منبرلره وانبیاء عظام کرسیلره صعود واولیاء کرام ایله مؤمنان

شعرای عصرك ارجندی مكرمتلو سعدی افندینك اشبو كتابك طبعی حقنده
سویلمش اولدقلری تاریخ بی نظیردر

حضرت عبدالعزیزخان هنراندیشه نك
دورعدالنده اولور هركس معارفله جلیس
اول شهنشاه كرم معتادك احسانك اكر
كورسه حیرتده قالوب حاتم اولوردی كاسه لیس
سایهٔ شاهانه سنده رونما اهل كمال
اولەمز عصر جلیلی عهد اسلافه مقیس
اشته از جمله معارف پیشه میرراغبك
همتیله طبع اولندی اشبو آثار سلیس
انی تألیف ایلمشیدی مثنوینك شارحی
یعنی عبدالله افندی كیم اوله رحمت انیس
اویله برغواص دریای حقیقتدركه تا
فلك اسراره خدا اول ذاتی قیلمشدر رئیس
جوهر تاریخه ویردی كلك سعدی زیب وفر
طبع اولندی حزب تلخیص النصایح پك نفیس

١٢٨٣

دیكر

دله تاریخ جوهر اولدی سانح
فصیحا چیقدی تلخیص النصایح

١٢٨٣

اشبو كتاب مستطاب برنجی دفعه اولمق اوزره روزنامهٔ جریدهٔ حوادث مطبعه سنده
طبع وتمثیل اولنمشدر فی اواخر شعبان المعظم سنه ١٢٨٣

